

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 208 (14.298)

Trst, torek, 8. septembra 1992

TRST
6554 AA
60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 132
66001 KOPER

Po petkovem zvišanju eskomptne mere do rekordne stopnje kar 15 odstotkov

Lira zadihala, borza v stiski Banke že začele navijati obresti

*Confindustria očita Amatovi vladi, da bo s takšno politiko zadavila proizvodni sistem
Izvedenci menijo, da se mora Italija ne glede na Maastricht trdno vpreči v evropski voz*

RIM — Lira je včeraj končno prišla do sape po kombiniranem učinku petkovskega zvišanja eskomptne mere in vnovičnega zatrdila finančnih ministrov dvanajsterice v Bathu, da ni misliti na spremembo tečajnih razmerij znotraj evropskega denarnega sistema.

Povzdig eskomptne mere na 15% je torej okreplil liro tako nasproti marki (763,24 proti petkovemu višku 765,40) kot nasproti dolarju (1.071,985), je pa hkrati porazno vplival na milansko borzo, kjer je kazalnik MIB zdrknil za dobre 3%; zopetna podražitev denarja, kakršni v Evropi ni primere, je pač ljudi odvrnila od investicij (cveteli so le posli v gotovini), obenem pa narekovala bankam, da so že začele dvigovati primarne obresti (prime rate) na 17%, druge pa še više. Od tod razburjenje v Confindustrii, ki očita Banci nje v Italiji oziroma vladi, da bo na ta način zadavila proizvodni sistem.

Guverner Ciampi je seveda zadovoljno ocenil vpliv lastne poteze na devizne trge, a je v isti sapi poudaril, da to ne rešuje bistvenih problemov, ki tarejo italijansko gospodarstvo, začeni s velikanskim javnim primanjkljajem. Podjetniki zahtevajo zdaj od vlade, da olajša učinke ponovnega pritvija obresti in to v sklopu gospodarskega ukrepanja za prihodnje leto.

Medtem se razvema polemike v zvezi z Maastrichtom, ki bo 20. septembra predmet referendumu v Franciji. Zadnja javnomnenjska raziskava kaže, da podpira maastrichtsko listino 58% Francozov, lahko pa se zgodi vse, tudi to, da jo bodo odklonili. V Italiji prevladuje prepričanje, da bo evropsko združevanje kljub temu nadaljevalo svojo pot in da se je treba vanj močno vpreči, ker je to edino sredstvo za izhod iz krize.

Takole je izgledal včerajšnji fiksing na milanski devizni borzi (Telefoto AP)

V Kalabriji za rešetkami večje število podjetnikov in politikov

REGGIO CALABRIA — V Reggio Calabrii in nekaterih drugih mestih so karabinjerji včeraj aretirali več kot dvajset upraviteljev in podjetnikov. Aretacije niso bile nepričakovane, saj so več občinskih upraviteljev, vključno z županom, zaprli že julija, takoj zatem pa razpustili občinski svet. Najbolj »ugledne«
žrtve včerajšnjih aretacij so dolgoletni župan Reggio Calabrie in bivši poslanec KD Pietro Battaglia, deželni odbornik Giovanni Palamara (PSI), deželni tajnik KD Franco Quattrone in pokrajinski tajnik PRI Giovanni Rizzica. Najbolj znano ime med podjetniki pa je predsednik istoisemenskega gradbenega podjetja Vincenzo Lodigiani. Družba Lodigiani je skupaj s Cogefarjem in družbe Italstrade med največjimi tovrstnimi podjetji v Italiji.

Več ljudi, zoper katere so izdali zaporni nalog, so v zaporu že od prej. Vsi so obtoženi korupcije.

V Ciskeju vojska v krvi zadušila pohod ANC

BISHO (JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA) — Najmanj 25 oseb je izgubilo življenje, skoraj 200 pa jih je bilo ranjenih, ko je vojska črnškega »homelanda«
Ciskei odprla ogenj iz avtomatskega orožja na množico pripadnikov Afriškega nacionalnega kongresa. Kakih 50 tisoč oseb je s pohodom na glavno mesto Ciskeja Bisho hotelo izsiliti odstop ciskejskega voditelja generala Joshua Gquozu in razpustitev »homelandov«, teh umetnih paradržavnih tvorb, ki jih je ustanovil rasistični režim iz Pretorije leta 1960. Do glavnega mesta pa niso prišli, saj jih je ciskejska vojska prestregla že nekaj sto metrov po prehodu meje in odprla ogenj.

Južnoafriški predsednik Frederik De Klerk je izrazil solidarnost svojcem žrtev, a je takoj pristavil, da Pretoria ni odgovorna za pokol, ker se je pripetil izven njenih meja. Afriški nacionalni kongres pa je sinoči obtožil Pretorio, da je s potuho generalu Gquozu odgovorna za včerajšnji pokol. Kot vedno ob takih krvavih dogodkih obstaja več verzij. ANC navaja, da je vojska brez nobenega povoda odprla ogenj. Ciskejski obrambni minister Marius Oelschig pa je včeraj navedel, da so njegovi vojaki odgovorili, potem ko jih je množica napadla s hladnim in strelnim orožjem. Južnoafriški notranji minister Hernus Kriel pa je po obisku v mestu King William Town, odkoder se je začel pohod, izjavil, da so pohodniki prekorčili pooblastila sodstva iz Ciskeja, ki je manifestacijo pooblastilo. V vsakem primeru pa se je ANC z včerajšnjo potezo podal v skrajno tvegan posel, ker bo rušenje desetih »homelandov«
izredno nevarno, saj lahko zaneti še hujše plemenske in ideološke spopade od dosedanjih.

Začetek tedna v znamenju srditih spopadov na vseh bojiščih BiH Včeraj v Pizi pogreb nesrečnih letalcev svetovna diplomacija pa stopnjuje napore

LJUBLJANA — Poveljnik 46. italijanske letalske brigade, general Lettero Pomponi, je na podlagi ugotovitev strokovnjakov izjavil, da je bilo italijansko transportno letalo, ki se je pred dnevi zrušilo blizu Konjice v BiH, sestreljeno. Ostanke potrjujejo, da so izstrelki zadeli motor. Letalo je bilo zadeto z ročno vodeno raketo stringer ameriške izdelave ali z jugoslovansko različico sovjetske rakete sam 7. Vsekakor gre za raketo zemlja-zrak, ki jo vodi toplota letalskega motorja. Enega od motorjev ponesrečenega letala so namreč našli dober kilometer stran od razbitin. Še vedno tečejo raziskave o tem, katera od sprtih strani je to storila, uradni viri pa, kot poročajo, o tem še niso pripravljeni dati izjave. V Pizi so včeraj popoldne pokopali ponesrečene itali-

janske pilote, pripadnike sestave mirovnih sil OZN. Pogrebni slovesnosti so se udeležili številni predstavniki italijanskega političnega življenja, med njimi predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro (na sliki AP). V vojni vihri v BiH so tako Italijani že drugič plačali krvni davek. Kljub temu pa je zunanji minister Colombo izjavil, da ne pride v poštev umik Italije iz mednarodne humanitarne akcije, a treba je preprečiti tveganja. S tem se strinja tudi italijanski obrambni minister Andò, ki se je v Rimu pogovarjal o zagotovitvi varnosti človekoljubnih poletov s kolegom iz Španije in Francije.

Med včerajšnjimi najpomembnejšimi dogodki v svetu, ki se našajajo na razmere v Bosni in Hercegovini, je bil pogreb v Pizi. Med včerajšnjimi najpomembnejšimi dogodki v svetu, ki se našajajo na razmere v Bosni in Hercegovini, je bil pogreb v Pizi.

Kljub zapletom nekoliko boljši izgledi za izglasovanje novega volilnega zakona

LJUBLJANA — Članom Ustavne komisije slovenske skupščine ni uspelo rešiti gordijskega vozla, ki bi utegnil blokirati sprejem svežnja volilnih zakonov, o katerih se bo parlament odločal to sredo. Gre za predlog referendumskega odločanja o volilni zakonodaji na čem že vztraja Narodno demokratska stranka in klub Demosovih poslancev.

Predsednik ustavne komisije France Bučar in več članov komisije iz strank, ki podpirajo vladni predlog zakona o volitvah v državni zbor so menili, da bi referendumsko odločanje o volilnem sistemu ogrozilo izpeljavo parlamentarnih in predsedniških volitev do roka, ki ga določa nova ustava, torej do 23. decembra letos. Po mnenju predsednika Bučarja bi to pomenilo prehod v neustavno stanje, nelegalnost parlamenta in vlade ter razpad pravnega sistema. Razen tega je po mnenju tistih strank, ki podpirajo vladni predlog o volitvah v državn zbor pri protipredlogu zakona, ki ga je na pobudo NDS in skupine poslancev sprejel Zbor občin, še nekaj nejasnosti. V

prvi vrsti gre za to ali njihovo besedilo obravnavati kot predlog, ki naj bi ga poslanci sprejeli po skrajšanem postopku in bi kot tak šel na referendumsko odločanje brez sprememb, v izvirni obliki, ker samo zagovarjajo, ali pa ga skupščina proceduralno šele mora določiti kot predlog zakona, kar daje možnosti za spremembo njegove vsebine.

V zvezi z podanim strokovnim mnenjem ministrstva za zakonodajo, da je pri izvedbi referendumu treba vpoštovati določbe stare ustave je Ludvik Toplak predlagal pobudo za spremembo le-teh, kar bi omogočilo, da bi parlament že v sredo razpisal referendum.

Z večino glasov pa so člani komisije ta predlog zavrnil. Predsednik Narodno demokratske stranke Rajko Pirnat je ugovarjal mnenju po katerem bi neupoštevovanje ustavnih rokov za volitve pripeljalo do

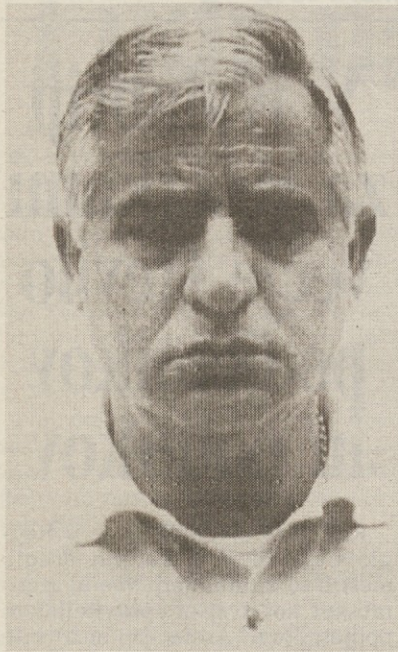
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Neuvrščeni odločno obsodili ZR Jugoslavijo

DŽAKARTA — Na sklepnem sestanku jubilejnega, 10. vrha neuvrščenih v Džakarti je bilo včeraj izredno »vroče«. Sklepni dokument vrha je bil v indonezijskem glavnem mestu namreč sprejet z dopolnilom, ki ga je zahtevalo pet muslimanskih držav. V njem obsodijo agresijo Srbije v Bosni in Hercegovini, etnično čiščenje in nasilno prilaščanje ozemlja. Obenem so pozvali svet na hitro in učinkovito ukrepanje. Delegacija Srbije oziroma ZR Jugoslavije je bila, kot poročajo, zelo užaljena in je vložila protest na sklepni dokument.

V Bariju in Perugii so medtem prijeli še vrsto drugih mafijskih vodij in pomagačev

Pomeni Madonieva aretacija odločilen preobrat v preiskavah proti mafiji?

VICENZA — Aretacija drugega moža sicilske Cose Nostre Giuseppeja Madonie (prijeli so ga v nedeljo v naselju Longare pri Vicenzi) je tudi včeraj odmevala v javnosti. Mnogi se sprašujejo, ali pomeni aretacija 46-letnega mafijskega kolovodje iz Gele (**na sliki AP**) odločilen preobrat v dosedanjih preiskavah zoper sicilsko hobotnico. Hkrati se tudi sprašujejo, ali bo aretacija končno naredila konec divjemu mafijskemu nasilju v Geli, nasilju, ki je v zadnjih 5 letih povzročilo 120 mrtvih.

Preiskovalci so si na edinem: aretacija Madonie je resda zelo pomembna (aretiranec je bil v 5-članskem vrhu sicilske mafije, t.i. kupoli, pomembnejši od nje ga je le neulovljivi Corleonečan Totò Riina), vendar hobotnica še zdaleč ni obglavljena. Seznam mafijcev na begu je še zelo dolg, Madonieva aretacija je zato le člen v dolgi mafijski verigi. Osrednje vprašanje je, ali se bo Madonia poslužil olajšav, ki so zakonsko predvideni za skesance in s tem pomagal razkriti krvave mafijske posle (vključno torej atentate na sodnika Falconeja in Borsellina). Kakorkoli že, Madonieva aretacija pomeni moralno zmago za italijansko državo, saj je od Liggiove aretacije to prvič, da potisnejo za zapahe tako pomembnega mafijskega voditelja. To pa lahko ima ugodne učinke, saj — kot

trdi ravnatelj operativne službe Criminalpol Achille Serra — lahko spodbudi k sodelovanju nove skesance.

Madonieva aretacija ni edini cvet na gumbnici italijanskih preiskovalcev v teh dneh. V Perugii so med soboto in nedeljo (vendar novico so sporočili šele včeraj) aretirali domnevnega mafijskega vodjo Carmela Caldariro. 38-letnega Caldariro so iskali zaradi številnih prekrškov, pripadal je mafijski družini Cursoti iz Catanie. Caldariro je bil prvič aretiran leta 1985, vpleten pa je bil v 5 umorov, številne kraje in združevanja v mafijske namene; obsojen je bil na dosmrtno ječo, iskali pa so ga približno 2 leti. Eden od skesancev iz njegove mafijske skupine ga je označil za neusmiljenega morilca.

Hud udarec so zadali tudi apulijski mafiji. V širokopotezni akciji so včeraj ponoči aretirali kar 39 ljudi, med njimi tudi 32-letnega kolovodjo Savina Parisija. Parisi je načeloval skupini, ki je nadzorovala tržišče z mamili v Bariju in okolici, imel pa je dobre zveze tudi v Milanu. V akciji je sodelovalo približno 400 pripadnikov sil javnega reda, operacijo je vodil kvestor v Bariju Nicola Giulitto. Večino aretirancev so prijeli v apulijskem glavnem mestu, ostale pa v Milanu.

Stopnjevanje nasilja v ZRN buri duhove v nemški vladi

BERLIN — Nenehni ksenofobni in neonacistični izgredi so zamajali nemško zvezno vlado. O tem priča nenadna seja vladne koalicije, seja, na kateri so razpravljali o visokih izdatkih v bivši Vzhodni Nemčiji in o stopnjevanju neredov. Vodja liberalcev Otto Lambsdorff je zagrozil z vladno krizo, medtem ko sam kancler Kohl premišljuje o razširitvi sedanja vladne koalicije.

Zaskrbljeni so tudi v Jeruzalemu. Tu poteka živahna razprava o dogajanjih v Nemčiji, kot kaže pa se bo v prihodnjih dneh še bolj razvnela. Ministrski predsednik in vodja večinske laburistične stranke Jicak Rabin bi moral namreč prihodnji teden odpotovati v Nemčijo na sestanek Socialistične internacionale.

Do neonacističnega izpada je medtem prišlo tudi v Italiji. V Sanremu so neznanci z nacističnimi gesli in znaki pomazali tamkajšnje židovsko pokopališče.

Težka misija Colomba med sprtimi v Somaliji

MOGADIŠ — V somalsko glavno mesto je včeraj prispel na obisk italijanski zunanji minister Emilio Colombo. Cilj obiska je najti izhod iz medetničnih spopadov, ki že 20 mesecev pretresajo Somalijo. V ta namen se je Colombo včeraj sestal z začasnim somalskim predsednikom Mahdijem, danes pa ga čaka srečanje z Mahdijevim najresnejšim nasprotnikom generalom Aididom.

Razgovori med Mahdijem in Colombom so trajali več ur. Mahdi je poudaril, da je sedanja državljanska vojna v bistvu posledica diktatorske vladavine Siada Barreja. Aidida (le-ta nadzoruje približno tri četrtine somalskega ozemlja) je označil za novega samodržca, kljub temu pa se je zavzel za konferenco o spravi.

Colombo je pripomnil, da se Italija ne namerava postaviti na nobeno vojskujočo stran, da pa hkrati podpira načrt OZN za mirno rešitev spora. Prvi korak je politični dogovor med sprtimi stranmi, naslednja faza pa je razpis volitev in snovanje nove ustave. Med predlogi, ki jih proučujejo — je dejal Emilio Colombo — je tudi načrt o federativni ureditvi države, sicer pa je ta možnost trenutno še zelo daleč. Najprej je potrebno zagamčiti prihod humanitarne pomoči in s tem preprečiti nadaljnjo morijo med civilisti (**na sliki AP**).

Posebni odposlanec OZN Mohamed Sahnun je razgovore med Colombom in Mahdijem označil pozitivno, sicer pa bo za mirovna pogajanja bržkone odločilen današnji dan. Colombo se bo namreč danes srečal s predstavniki ostalih vojskujočih plemen. V Barderi se bo srečal z generalom Aididom, v Džibutiju pa z voditelji drugih džibutijev plemen.

Spopadi v Somaliji so se začeli z odstavitvijo Siada Barreja januarja lani. V njih je doslej izgubilo življenje približno 40 tisoč ljudi.

V Sloveniji čaka na začetek pouka več tisoč šoloobveznih beguncev

LJUBLJANA — Za skoraj vsakega dvajsetega šoloobveznega otoka, ki (začasno) bivajo v Sloveniji, se je prejšnje šolsko leto končalo mesec dni prej kot bi se sicer uradno moralo, po vsem sodeč pa bodo z veliko zamudo začeli tudi pouk v tekočem šolskem letu, če ga sploh bodo. Gre za dvanajst, ali pa nekatere ocenah, celo za osemnajst tisoč šolarjev-beguncev iz Bosne in Hercegovine, ki so razmeščeni v begunske centre po vsej Sloveniji, ali pa bivajo pri sorodnikih in slovenskih družinah.

Če bi to bilo odvisno le od Slovenije bi tudi oni začeli s poukom. Rešitev tega vprašanja je v marsičem odvisna od izida pogovorov med slovenskimi in bosanskohercegovskimi oblastmi oziroma Slovenijo in ustreznimi mednarodni institucijami, predvsem s prdstavniki UNICEF-a. Slovenija namreč pričakuje pisno potrdilo vlade BiH, da bo le-ta priznala šolske programe za begunce, od UNICEF-a (in tujine) pa finančno podporo za izvajanje pouka in v tem sklopu verjetno tudi sofinansiranje opremljanja improvizira-

nih učilnic. Po besedah uradnega predstavnika ministrstva za šolstvo Slovenije Janeza Krika, obstajajo indici, da je mednarodna skupnost pripravljena finančno podpreti ta projekt o tem pa še ni trdnih zagotovil.

Kakor koli že, izvedli bodo skrajšane šolske programe, ali pa, odvisno od izida omenjenih pogovorov, le fakultativne učne aktivnosti, v begunskih centrih. Utegne se tudi zgoditi, da bi pouk začasne begunce izvajali v posameznih šolah, ki naj bi se določile ali bi oddale svoje prostore. V tem primeru naj bi se pouk izvajal samo v popoldanskem času.

Za poučevanje začasnih beguncev se je v zandjih treh tednih prijavilo okrog 350 prostovoljcev, ki so v glavnem poklicni učitelji, bosanskohercegovski študentje... Poleg nespornega entuziazma in ustrezne šolske izobrazbe pa bodo vsi ti učitelji potrebovali tudi »licenco« oziroma ustrezno potrdilo slovenskih šolskih oblasti, je dejal Janez Krik. (NIA)

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● V Pizi

cegovini, je bil vsekakor začetek izrednega zasedanja mednarodne mirovne konference o nekdanji Jugoslaviji v Ženevi. Predsedujoča konferenca Vance in Owen sta nanj povabila vse predstavnike republik bivše Jugoslavije in predstavnike mednarodnih humanitarnih organizacij. Tema zasedanja je namenjena vzpostavitvi mednarodnega zračnega mostu do Sarajeva, obnavljanju pošiljk pomoči BiH in okoliščinam nesreče italijanskega letala. Poleg tega je napovedan še sestanek dveh izvedenskih skupin, in sicer komisije, zadolžene za razdelitev jugoslovanske dediščine, in delovne skupine za krepitev zaupanja in varnosti, na katero so povabili tudi predstavnike vseh treh sprtih strani: Srbov, Hrvatov in Muslimanov.

Razveseljivo je, da poznavalci razmer ocenjujejo, da naj bi se po obisku Marracka Gouldinga v BiH diplomacija zavrtela hitreje. Po prihodu iz Zagreba v Ženevo minuli konec tedna je Goulding namreč takoj poročal v Palači narodov. Sopredsedujoča konference o Jugoslaviji, Cyrus Vance in lord Owen, sta voditelja Srbov v BiH Radovana Karadžića pozvala, naj najkasneje do 12. septembra opoldne izroči vse težko orožje v štirih mestih - v okolici Sarajeva, Jajca, Goražda in Bihaca. Obveščeni viri navajajo, da je mirovna konferenca pred težavnim nalogom, kako sprtim stranem v BiH pokazati hudo nejevoljo sprči napadov na zahodna letala s človekoljubno pomočjo, ne da bi pri tem dvigovala temperaturo med temi stranmi in da bi utegnili vplivati na prekinitev dovolja pomoči, kar bi znova ogrozilo na tisoče življenj. V ženevskih krogih ne govorijo o sankcijah, če se Karadžić ne bi držal postavljenega roka. Je pa tudi vprašanje, o kakšnih sankcijah bi v Ženevi sploh lahko govorili, saj kaže, da kljub sestreljenemu letalu in prekinjeni humanitarni pomoči glede močnejšega vojaškega poseganja niso nič bolj navdušeni kot pred dnevi. Goulding je izjavil, da se OZN ne bodo bolj vojaško angažirali pri spremljanju človekoljubnih poletov do bosansko-hercegovskega glavnega mes-

ta. Tiskovni predstavnik Vancea in Owana, Erhardt, ki je bil do sobote tiskovni predstavnik Unproforja v Sarajevu, je bil v izjavah nenavadno zadržan. Med drugim pa je izjavil, da interpretacije, da gre pri Karadžiću za ultimatum, kratko malo ne držijo. Kot je poudaril, gre le za obojestranski dogovor uresničitve predloga Karadžića na londonski konferenci, ki so ga s sugestijami OZN dopolnili z novimi vrstami orožja.

Medtem je v nedeljo iz Velike Britanije v Bosno in Hercegovino krenil konvoj 30 vozil s 140 tonami hrane, obleke in zdravil.

Na obisku v Rusiji se je mudil sekretar svetovne organizacije Butros Gali, ki je na tiskovni konferenci govoril tudi o jugoslovanski krizi. Gali je zavrnil srbske očitke, da se OZN zatekajo k taktiki dvojnih meril. Spomnil je, da so bili londonski sklepi sprejeti soglasno in ob navzočnosti vseh bivših jugo-subjektov. Poudaril je članstvo BiH v OZN in se zavzel za njeno ozemeljsko celovitost. Danes naj bi v New Yorku Gali sklical sestanek posebnega delovnega komiteja, v katerem so tudi odposlanci, ki so se pravkar vrnili iz bivše Jugoslavije ter BiH. Sprejeli naj bi nove, konkretne sklepe o okrepljeni zaščiti dostave pomoči. Gali je tudi pozval tuje sile, ki jih ni imenoval, naj zapustijo bosansko ozemlje. OZN pa menda proučujejo novo resolucijo, ki naj bi omogočila okrepitev enot iz sestave mirovnih sil na mejah BiH.

In medtem, ko kolesje svetovne diplomacije in politike melje po svoje, se boji in agresija v Bosni in Hercegovini nadaljujeta. Zdaj je skorajda že pravilo, da s tamkajšnjih bojišč ob koncih tedna sprva prihajajo poročila, da se je nedelja začela in »skoraj« končala dokaj mirno, proti večeru in v noči na ponedeljek pa se napadi in spopadi silovito okrepijo. Tako je bilo tudi minuli konec in začetek tega tedna. Po Sarajevu so ponovno odmevale eksplozije granat, ponoči so napadali obstreljevali vse dele mesta, vključno s Centrom in Baščaršijo, prebivalci pa so doživeli vse - od močnih napadov z vsemi orožji do pehotnih konfliktov. Sicer pa v Sarajevu zelo primanjkuje vode in elektrike. Številni prebivalci

so pili vodo iz okuženih izvirov, tako da se kakih 1500 Sarajevčanov zaradi nalezljivih in črevesnih bolezni zdaj zdravi v bolnišnicah in na klinikah, ki so same prav tako brez vode. Težav z elektriko nimajo v Jajcu, skrbi pa jih to, da četniški agresor okrog vsega mesta zbira močne pehotne in oklepne sile. Topniški napadi so se zopet zvrstili na Goražde, Bosanski Brod, Bihać, Maglaj, Gračanico, Tomislavgrad, Gradačac. Srbska letala so napadla Višegrad in Tešanj. V Bosanski Posavini so včeraj zjutraj razglasili nevarnost zračnega napada, saj sta z banjaluškega letališča proti Modriči, Gradačcu, Derventi in Bosanskem Brodu poleteli dve skupini srbskih letal. Mirneje je bilo v Livnu in Kupresu. Radio Bosne in Hercegovine je prek svojih valov objavil poziv domači in svetovni javnosti, naj pomagata prebivalcem Rogatice, kjer so razmere katastrofalne, od tam pa naj bi, kot poročajo, odšlo že kakih 15 tisoč muslimanov.

Reka beguncev iz nesrečne države pa teče naprej. Tako je 124 beguncev iz BiH, med njimi matere z otroki in vojaški obvezniki, v nedeljo zvečer zaprlo mejni prehod Jelšane ob cesti med Ilirsko Bistrico in Reko. Tam jih je zadržala obmejna policija, saj večina prebežnikov nima ustreznih dokumentov, zlasti pa ne za Nemčijo, kamor so namenjeni nekateri med njimi. Nekaj jih je mejo skušalo prestopiti nasilno, vendar so kasneje ostali na sami meji. Včeraj se jih je nekaj napotilo na hrvaško stran k sorodnikom ali da bi si priskrbeli dokumente oziroma dovoljenja. Za vse pa je poskrbel Rdeči križ.

Tudi na hrvaški strani se spopadi nočejo in nočejo nehati. V Karlovcu je, kot poročajo, prišlo do novih izizvanj srbske vojske, enako naj bi bilo v Slavonski Posavini in Slavonskem Brodu. Kljub dogovoru se jugoslovanska vojska še vedno ni umaknila s predela južno od Dubrovnika, kjer je ključnega pomena Prevlaka na vhodu v Boko Kotorsko.

V Zagrebu se je včeraj začela konstitutivna seja poslanskega zbora hrvaškega sabora, ki bo trajala tri dni. Na seji, ki se je začela s slovesno zaprisego poslancev, so bile na dnevem redu volitve novega predsednika tega

zbora, za mesto katerega je bil kandidat Stipe Mesić, in tri podpredsednike. Na dnevnem redu je bila še nezaupnica hrvaški vladi in nekaj vladnih predlogov za sprejetje zakonov po hitrem postopku. Med njimi sta zakon o obrambi in zakon o republiški vladi.

Po skoraj celodnevni razpravi so se poslanci sabora z 99 glasovi »za« in tremi »proti« odločili, da bo predsednik zbora in obenem sabora vendarle Stipe Mesić. Le-ta se je v svojih besedah zahvale posebej zahvalil predsedniku Tjudmanu, ki je, kot je dejal Mesić, ustvaril pogoje, da Hrvaška po devetih stoletjih postane samostojna in mednarodno priznana država. (NIA)

● Boljši izgledi

razpada pravnega sistema, rekoč da je mendat sedanjih poslancev v skupščini 4-letni, k temu pa že obstaja tudi rezervna varnosta, po kateri se volitve lahko izpeljajo po stari zakonodaji.

Predsednik Bučar je v nadaljevanju seje vztrajal pri mnenju, da skupščina mora v sredo določiti, če je zakonski predlog Narodnih demokratov in skupine poslancev kvalificiran za to da bo obravnavan kot predlog v zadnji fazi ali pa naj gre v redno skupščinsko proceduro.

Tako zaradi potrebne dvotretjinske večine pri sprejemu glavnih volilnih zakonov vprašanje volitve do konca leta - da ali ne, še vedno ostaja uganaka, ki se bo najbrž rešila sredi tedna. Zdi se, da glavni vzvodi, s katerimi bodo vladne stranke poskušale omehčati opozicijo, tičijo v zahtevanih zakonskih dopolnilih glede ohlapnejših pravil za glasovanje slovenskih izseljencev, obveznega domicila kandidatov v volilni enoti in znamenitega »Udbovskega amandmaja« oziroma izjave o nesodelovanju s tajnimi službami. Ker so krščanski demokrati že izjavili, da bodo glasovali za vladni predlog zakona o volitvah tudi če udbovski amandma ne bo sprejet, je že sedaj jasno, da v opozicijskem bloku so razpoke in da volilna zakonodaja, ob primerni udeležbi pozicijskih strank in brez večjih opstrukcijskih zapletov s strani opozicije, utegne ta teden biti sprejeta. (NIA)

S štiridnevne konference v Padovi Ustaviti vojno

Evropski parlament naj sprejme politične ukrepe

PADOVA — Konference »evropske skupine za proučevanje družbenih problemov«, na kateri so v preteklih dneh v Padovi razpravljali o vprašanih državljanstva, človeških pravic in manjšinskih pravic, se je udeležila tudi podpredsednika deželne skupščine FJK Augusta De Piero Barbina, ki je predložila razpravljalcem listino o dogajanju na tleh bivše Jugoslavije.

Listina, ki so jo na konferenci soglasno podprli in seveda tudi odobrili, poziva evropski parlament, naj nemudoma sproži vsako možno pobudo politične narave, ki bi utegnila zaustaviti vojaške spopade v Bosni in Hercegovini ter obenem ustrezno zaščititi tamkajšnje narode in narodne manjšine.

Z druge strani listina apelira na vlade posameznih evropskih držav, da sprejmejo določeno število beguncev z vojnih pri-

zorišč in tako olajšajo breme, ki ga morata v zdaj že nevzdržnih razmerah prenašati republiki Slovenija in Hrvaška.

Pomenljiv je bil tudi predlog Barbinove, naj bi vlade neposredno podprle tudi takšne posamezne državljane in krajevne ustanove, ki si v duhu solidarnosti prizadevajo za sprejetje čim večjega števila beguncev.

Na štiridnevni konferenci, med katero so obravnavali trenutno najbolj aktualna vprašanja, s katerimi se spopada Evropa, so priredili tudi okroglo mizo o »podtalnih silah, tajnih službah, krizi demokracije in sodnijskem sistemu«. Uvedla sta jo predsednika združenj žrtev iz Bologne in Ustice, pozornost pa je šla zlasti sodnikom Nunziati, Palombariniju in Cassonu, ki so mnogim, kakor je znano, bodeč trn v peti.

Na podlagi ustreznega sporazuma z vodstvom Italijanske unije

Uradi INCA/CGIL v Istri

Poslovali bodo tako na sedežih Obalne sindikalne organizacije kot pri UI V kratkem bo temu sledilo še odprtje podobnega patronata v Novi Gorici

TRST — Tragično dogajanje na tleh bivše Jugoslavije, stopnjevanje vojaških spopadov, smrt in nedopovedljivo trpljenje, beg desetisočev beguncev, nastanek dveh novih neodvisnih republik, Slovenije in Hrvaške - vse to ima velikanske družbeno-politične razsežnosti in terja vzpostavitev novih oblik vzajemne pomoči in človeške solidarnosti ter sodelovanje na socialnem in gospodarskem področju med italijanskimi delavci in njihovimi vrstniki v novo rojenih neodvisnih republikah. Tako se začenja tiskovno sporočilo deželne patronata INCA/CGIL za Furlanijo-Juljsko krajino o novih sporazumih med sindikatom CGIL, Obalno sindikalno organizacijo ter Italijansko unijo za Istro in Reko, ki temeljijo sicer tudi na že utrjenih prijateljskih stikih.

V okviru teh dogovorov, ki jih je podpisal tudi sam generalni tajnik CGIL Bruno Trentin, sodi sklep, po katerem bo patronat INCA/CGIL odprl v Slovenski in Hrvaški Istri lastne urade, ki naj bi ščitili socialne in skrbstvene »pravice« tamkajšnjih državljanov, prizadetih zaradi vojnih razmer. Urade bodo odprli na sedežih Obalne sindikalne organizacije in Italijanske unije (Pulj, Buje in Reka), poslovati pa bodo začeli še ta mesec. Uradi bodo imeli moderne kompjuterje, fakse, fotokopirne aparate ipd., k čemur je specifično prispeval sam INCA/CGIL. V njih bodo delali tako krajevno osebje kakor specializirani funkcionarji tr-

žaškega patronata INCA, ki bodo nudili ustrezno tehnično, informativno in izobraževalno zaslombo.

Kmalu pa bodo takšen urad odprli tudi v Novi Gorici, kar bo sad sodelovanja med goriškim patronatom INCA in novogoriško sindikalno organizacijo.

Vse omenjene patronatne enote bodo posvečale posebno skrb seveda patronatski dejavnosti kot taki oziroma seznanjanju ljudi onkraj italijanske meje s pravicami, ki izhajajo iz zakonov o skrbstvu in ki zadevajo naslednje probleme: pokojnine na podlagi mednarodne konvencije; priznanje in odkup »mešanih« delovnih dob; priznanje figurativnih prispevkov in dobe služenja vojaškega roka.

Tistim, ki so se izselili, ki hodijo v službo čez mejo oziroma onim, ki se nameravajo priseliti v Italijo, bo patronat INCA pomagal pri reševanju problemov, ki zadevajo: dovoljenje za začasno bivanje in vpis v sezname oseb, ki iščejo delo; sindikalne pravice in zavarovanje (družinska doklada, nezgodno zavarovanje, bolezenska odškodnina, doklada za nosečnice, za brezposelnost idr.); stanovanje in šolanje.

Deželno vodstvo patronata INCA/CGIL meni, da na ta način ne bo prispevalo samo k uveljavljanju sindikalnih in drugih pravic, ki pritečejo delavcem in siceršnjemu prebivalstvu, pač pa tudi k utrjevanju in rasti demokracije.

K »reševalni akciji« bo denarno prispevala tudi rimska vlada Ugodna znamenja za italijansko šolo Leonardo da Vinci v Bujah

BUJE — V zadnjih dneh so se temni oblaki nad višjo srednjo šolo za italijanskim učnim jezikom Leonardo da Vinci v Bujah, v katero zaradi bližine, kvalitete poučevanja in nekaterih specifičnih usmeritev, prihaja tudi veliko število učencev s Koprškega, nekoliko razkadili. Najbolj ohrabrujoča vest je prišla iz Zagreba, kjer je poslanec Istrskega demokratskega zbora Dino Debeljuh o težavah šole obširno poročal hrvaški ministrici za kulturo Vesni Girardi-Jurkič in drugim osebnostim, ki so neposredno zainteresirane za rešitev krize.

Do rešitve položaja na Leonardu da Vinciju bi lahko prišlo zaradi ponovne uvedbe posebnega dodatka učiteljem, ki učijo na šolah manjšine. Gre za 20-odstotni dodatek zaradi specifičnosti pouka na teh šolah, ta dodatek pa so v preteklosti italijanski učitelji v Istri, na Reki in na Koprskem že dobivali, ker so morali poleg italijanščine popolnoma obvladati tudi srbohrvaščino oziroma slovenščino. Toda resnično rešitev za šolo v Bujah lahko prinese odločitev, da se z začetkom šolskega leta plače v vseh šolah na Hrvaškem povečajo za 80 odstotkov, kar naj bi vsem učiteljem - ne glede na njihovo narodnostno pripadnost - omogočilo dostojno življenje.

Poleg tega pa je z Reke prišla še ena pozitivna vest, ki lahko vrne optimizem tako učiteljem na Leo-

nardu da Vinciju v Bujah kot tudi vsem ostalim učiteljem na italijanskih šolah v hrvaški Istri in na Reki. Odbor Italijanske unije je zahvaljujoč pomoči italijanske vlade in Ljudske univerze iz Trsta predlagal, da naj bi vsakemu italijanskemu učitelju v Istri in na Reki dodelili po milijon lir za izredno strokovno izpopolnjevanje. Za to »reševalno akcijo« italijanskih šol bo vlada v Rimu odobrila približno pol milijarde lir. Pri tem pa je bilo iz vrst Italijanske unije tudi slišati pripombo, da gre tudi pri tem le za trenutno blažilo težav in da bodo zaradi te pol milijarde prikrajšane druge dejavnosti Italijanov v Sloveniji in na Hrvaškem.

Vendar pa dokončne rešitve za šolo Leonardo da Vinci v Bujah najbrž ne bodo prinesli ne 80-odstotno povzvišanje učiteljskih plač, ne posebni dodatek za italijanske učitelje in ne dodelitev milijona lir. Enajst izkušanih profesorjev je namreč že pred časom dalo odpoved in si našlo druge zaposlitve, do 14. septembra, ko se začne novo šolsko leto, pa je skoraj nemogoče, da bi vodstvu šole uspelo najti ustrezne zamenjave. Zato kljub številnim »reševalnim pasovom«, ki so jih vrgli v zadnjem času, ostaja glavni problem še daleč od konkretne in predvsem učinkovite rešitve.

ENNIO OPASSI

Tiziano Venier na proslavi v Povolettu »Zdaj potrebno novo osvobodilno gibanje«

POVOLETTU — V tem furlanskem kraju je bila preteklo nedeljo slovesnost, na kateri so se spomnili odločilne bitke partizanskih formacij Garibaldi in Osoppo, ki so 5. septembra leta 1944 zadale poslednji udarec nacifašističnim silam.

Srditi boji so zahtevali veliko žrtev, nanje pa danes spominja spomenik sredi Povoletta na Trgu Svobode.

Nedeljska slovesnost se je začela z verskim obredom, kasneje pa je pred spomenikom padlih župan iz Povoletta Pietro Clocchiatti v priložnostnem nagovoru poudaril pomembnost takratnih dogodkov in vlogo partizanskih edinic pri zagotavljanju svobode.

Pokrajinski predsednik Vsehrvaškega združenja partizanov Italije - ANPI Federico Vincen-

ti je v svojem nagovoru spomnil na velik krvni davek, ki so ga tudi furlanski partizani dali za svobodo in demokracijo. Ob tej priložnosti je izročil spominsko ploščo Micheleju Zeffinu iz Manzana, ki je septembra 1944. leta vodil enega od partizanskih bataljonov.

Slavnostni govornik na nedeljski slovesnosti v Povolettu pa je bil predsednik videmske Pokrajine Tiziano Venier, ki je podčrtal vrednote osvobodilnega gibanja, o katerih je treba posebej seznaniti šolske generacije, ki o tem vedo malo ali nič. Venier je ugotovil, da zdajšnji položaj v državi zahteva »novo osvobodilno gibanje«, tokrat brez orožja, a z istimi ideali, ki so prevečali takrat ljudstvom, ko se je opredelilo proti nazadnjaštvu in fašizmu.

RUDI PAVŠIČ

V zvezi s še ne docela razčiščenjo afero zaradi podkupnin Župan v Svet Lenartu Simaz zavrača sleherno odgovornost

SVET LENART — V zvezi s preiskavo o možnih podkupninah podjetnika Del Fabro iz Pordenona, ki naj bi v svoje nedovoljene posle vpletel tudi občinsko upravo iz Svet Lenarta v Benečiji, je župan te občine Renato Simaz poslal pismo, v katerem obrazloži svoje stališče.

Simaz poudarja, da ni od nikogar dobil podkupnine in da obisk finančnih stražnikov na sedežu občine gre pripisati le dejstvu, da je ta občina svojčas sklenila pogodbo s podjetjem Del Fabro za nakup opreme. Zaradi tega se je županu in samemu občinskemu tajniku zdelo umestno, da preiskovalcem nudi vso dokumentacijo sklenjene pogodbe, ki je po novem zakonu za krajevne uprave vsakomur na ogled.

Toliko župan Renato Simaz. K temu pa gre dodatni pisno zahtevo po takojšnjem sklicu občinskega sveta v Svet Lenartu, ki so jo podpisali trije predstavniki manjšine in trije predstavniki KD, ki so izstopili iz večinske koalicije.

Skupina šestih občinskih odbornikov želi, da bi jim župan poročal glede preiskave finančnih stražnikov. Ob tem - tako ugotavljajo - bi kazalo tudi v občinskem svetu spregovoriti o nekaterih zadevah, ki neposredno zanimajo občinsko upravo v Svet Lenartu in o katerih svetovalci niso bili v zadostni meri obveščeni.

R. P.

Predstavili so graški sejem

VIDEM — V Vidmu so včeraj predstavili graški mednarodni jesenski sejem, najvažnejšo sejemsko prireditev glavnega mesta Štajerske, ki se bo odvijala od 26. septembra do 4. oktobra. Na 80.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora se bo predstavilo preko 2000 podjetij s celega sveta, med temi tudi številna iz Slovenije in Italije.

Prav Italijani so letos popestrili svojo prisotnost, tako da so za Nemci najbolj številna tuja delegacija. Med italijanskimi podjetji jih bo dobra desetina iz naše dežele, po tradiciji predvsem iz Furlanije.

Podjetja, ki delujejo pod oznako Made in Friuli so vedno bila številčno prisotna na spomladanskem graškem sejmu, v zadnjih letih pa se pojavljajo tudi na jesenski izvedbi, kar dokazuje pomembnost tega sejma kot odlične mednarodna izložba naših proizvodov, predvsem zaradi velikega obiska operaterjev iz Češkoslovaške in Madžarske. (AWS)

V špetrskem dvojezičnem centru kmalu spet živ žav

ČEDAD — Novo šolsko leto trka na duri tudi za otroke iz Beneške Slovenije, ki obiskujejo dvojezični center v Špetru (na sliki). Kakor smo zapisali že predčerašnjim, bo prvič prestopilo njegov prag - in torej poskrbelo za vrvež v otroškem vrtcu - dvajset malčkov. Še zlasti razveseljuje pa je okoliščina, da bo imel center letos rekordno število prvošolčkov in sicer kar trinajst. To je spodbudno znamenje, ki kaže, kako se med našimi ljudmi v Benečiji postopoma, a neprestano utrjuje narodna zavest. Nenehna množitev kajpak še bolj zaostruje probleme, ki jih postavlja odgovornim huda prostorska stiska, nedvomno pa je, da bodo te probleme znali rešiti.

Zaradi čedalje naraščajočega pritiska za zmanjševanje socialnih pravic njim samim in starejšim na splošno Invalidi obalno kraške regije močno zaskrbljeni

SEŽANA — Društvo invalidov občine Sežana je tudi letos organiziralo tradicionalno srečanje invalidov obalno kraške regije. Številni invalidi iz občin Postojna, Koper, Izola in Piran ter Sežana so se zbrali pred sežanskim domom upokojencev. Po uradnem delu so se invalidi pomerili v raznih športnih disciplinah (šahu, streljanju in balinanju), nakar se je razvilo prijetno družabno srečanje.

Navzoče je pozdravil Avgust Tavčar, predsednik sežanskega društva invalidov, in dejal, da se je sežansko društvo ustanovilo 1987. leta kot zadnje društvo v Sloveniji. Od takrat dalje so se srečevali s kadrovskimi in prostorskimi težavami. V letošnjem letu pa so dobili nove prostore in opremo v stavbi občinske skupščine, za kar gre zasluga predvsem Zvezi društev invalidov

Slovenije. Invalidi so humanitarna organizacija, saj se zavzemajo za reševanje pravic invalidov v skladu z resolucijo Organizacije združenih narodov in drugimi deklaracijami in konvencijami. Prisotne je pozdravil tudi župan sežanske občinske skupščine Ivan Vodopivec, ki se je dotaknil strankarskega življenja in demokracije v njem. Poudaril je, da je v zadnjem času čutili veliko pritiskov na zmanjševanje socialnih pravic starejše populacije in invalidov.

V družabnem delu so si invalidi izmenjali izkušnje, manjkalo pa ni tudi glasbe, plesa in pesmi. V kulturnem programu pa sta nastopila harmonikar Veselko Hočvar s pevko Milko Skok.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

V nedeljo osrednja proslava ob 62-letnici usmrtitve bazoviških junakov Bazoviški spomenik je lahko vodilo za izhod iz današnje stiske Trsta

Spominski poklon štirim junakom, trajen opomin nam vsem, nenehna spodbuda k samoizpraševanju: tako lahko dandanes doživljamo kamniti spomenik na bazovski gmajni postavljen v spomin na Ferda Bidovca, Frana Marušiča, Zvonimira Miloša in Alojza Valenčiča, ki so že leta 1930 padli pod fašističnimi svinčenkami. In prav tako mnogoplastno je lahko tolmačenje vsakoletnih proslav ob obletnici njihove usmrtitve, ki jih prireja Odbor za proslavo bazoviških žrtev. Tokratni govorniki -Dušan Jelinčič, Fausto Monfalcon in Ivan Peterlin- so k dogodku, predvsem pa k današnjemu pomenu proslave pristopili z različnih vidikov. Za Dušana Jelinčiča je bila to priložnost za sanjsko srečanje z mrtvim očetom Zorkom in za namišljen (a zelo realističen) razgovor o včerajšnjih in današnjih dogodkih; za Fausta Monfalcona je svečanost predvsem srečanje, s katerim potrditi veljavnost »starih« antifašističnih idealov in bolečo aktualnost obvez po medetničnem sožitju v Trstu in po vsestranskem sodelovanju med sosedi; Ivan Peterlin pa je sodelovanje na spominski svečanosti doživljal tudi kot nujo-obvezo, da spregovori o svojih tesnobnih in vihravih občutkih vezanih na današnji trenutek Slovencev v Trstu. Pred popoldanskim osrednjim delom proslave so se dopoldne oziroma v prejšnjih dneh iztekale druge pobude, ki so bile prav tako vezane na proslavljanje 62-obletnice usmrtitve Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča. Kot je v imenu Odbora za proslavo bazoviških žrtev številnim zbranim pred kamnitim spomenikom na bazovski gmajni povedal Filibert Benedetič, je bila na predvečer proslave v bazoviški cerkvi maša zadušnica, v nedeljo dopoldne so na grob Bidovca, Miloša, Marušiča in Valenčiča na glavnem tržaškem pokopališču položili venec, zjutraj pa je izpred spomenika NOB sredi vasi že enajstič na desetine udeležencev krenilo na Spominski pohod Bazoviški junaki, ki ga organizira planinski odsek domačega športnega društva Sloga. Prav prihod udeležencev pohoda, ki so se s Kokoši spustili na gmajno pri spomeniku, je sprožil začetek osrednje proslave. Pred govori pa so razne delegacije na obeležje, ob katerem so v častni straži stali člani slovenske skavtske organizacije in tabornikov Rodu modrega vala, položili vence in cvetje.

Razmišljanje Dušana Jelinčiča pred obeležjem, ki spominja na žr-

tev »veselega Ferda, umirjenega Alojza, urejenega Zvoneta in dinamičnega Franeta« (tako jih je v namišljenem razgovoru s sinom označil Zorko Jelinčič), je bilo seveda zelo intimno zastavljeno in je kot tako izvenelo tiho, žal tudi zaradi slabega ozvočenja. V njem pa je avtor sebi in svojemu očetu, predvsem pa nam vsem zastavil temeljno vprašanje: »Se je žrtev štirih bazoviških junakov spačala?« Neizprosnost vprašanja je Jelinčič takoj zabrisal z optimistično noto v »žareče sonce, ki posije po še tako temni noči«. Iz žrtve Bidovca, Miloša, Marušiča in Valenčiča je zrasel odpor, je za Jelinčičem zatrdil Fausto Monfalcon, ki pa je opozoril na zastrašujoč pojav ponovnega spodbujanja k sovraštvu med slovenskimi in italijanskimi prebivalci Trsta, za kar ima še največ »zaslug« stranka MSI, ki je pravoverna naslednica tistih fašistov, ki so organizirali posebna

sodišča in ubijali slovenske in italijanske demokrate. Poziv za strpnost in sožitje pa seveda v današnjem času velja tudi Bosni oziroma celotnemu področju bivše Jugoslavije.

Na vzpon skrajnega desničarstva pri nas in na splošno v Evropi in na krutost vojne, ki strahovito vihra nedaleč proč od nas, je opozarjal tudi Ivan Peterlin. Ugotavljal je, da se »po dolgih letih potrpežljivih stremeljenj, da bi med slovenskim in italijanskim človekom vzpostavili dialog, danes soočamo z zakrknjenim ozračjem prežetim z mržnjo do slovenske stvarnosti«. Vendar nam izhod iz stiske kot kažipot pokaže ta skromni kamniti, že neštetokrat oskrunjeni spomenik na bazovski gmajni, ki nenehno opozarja na trdoživo kljubovalnost slovenskega človeka.

BREDA PAHOR

Na sliki (foto Križmančič) Dušan Jelinčič govori zbranim.

Naša društva pripravljajo delovne načrte Zbori in glasbene šole začenjajo novo sezono

Naša kulturna društva, od katerih so mnoga v poletnih mesecih organizirala domače praznike in šagre, se sedaj pripravljajo na začetek redne sezone. Tista, ki imajo v sklopu svoje dejavnosti pevske zборе, bodo obudila to dejavnost, druga bodo ponovno začela z drugimi dejavnostmi, kot je na primer organiziranje glasbenih šol, odsekov za ritmično telovadbo in drugo.

Jutri bo imel prvo vajo v letošnji sezoni ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Šklednja. Vaja bo ob 20.30 v društvenih prostorih; vodstvo zbora vabi nove pevke, da bi se mu pridružile.

Sinoči je imel prvo vajo v tej sezoni moški pevski zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela. Tudi tu ima zbor lepe načrte za prihodnjo sezono, da bo le število pevcev (predvsem mladih) ustrezalo tej dejavnosti.

V svoj krog vabi nove pevke in pevce tudi Mešani pevski zbor Primorec - Tabor. Gre za enega naših najboljših mešanih zborov. Zato bi bilo prav, da bi poziv naletel na dober odmev.

Tudi Glasbena šola ricmanjske godbe začenja s svojim delovanjem. Vpisuje gojence od petega leta starosti dalje za tečaje trobil, pihal, tolkal in klavirja. Prve vaje so že včeraj stekle v prostorih Kulturnega doma v Ricmanjih ter se bodo nadaljevale še v sredo in soboto. Nekatere vaje bodo v večernih, druge v popoldanskih urah. Šola vpisuje gojence tudi pri odbornikih KD Lipa v Bazovici, kot pri KD Rovte-Kolonkovec.

Tudi podružnice šole Glasbene matice začenjajo z vpisovanjem novih gojencev. Na Proseku bo v prostorih KD od 18. do 19. ure vpisovanje za ure klavirja, trobil, pihal in harmonike. V Boljuncu bo vpisovanje v ponedeljek, 14. t.m.,

in sicer v prostorih gledališča F. Prešeren od 16. do 18. ure. Tu bo potekal pouk klavirja, kitare in harmonike. V Nabrežini bo vpisovanje v prostorih stare podružnice v torek, 15. t.m., od 17. do 19. ure. Na šoli bo stekel pouk klavirja, violine, trobil in harmonike.

To je le delni pregled delovanja naših društev, ki bodo imela v prihodnjih dneh sestanke in seje, da napravijo načrte za bodočo dejavnost. (nl)

Častna diploma MIB predsedniku ENEL Viezzoliju

Predsednik elektriške družbe ENEL Franco Viezzoli bo prvi prejel častno diplomu postuniverzitetne šole za šolanje menadžerjev Master in International Business pri tržaški univerzi. Slovesno mu jo bodo podelili v ponedeljek, 21. septembra, ko bodo izročili diplome tudi šestnajstim tečajnikom ob zaključku drugega enoletnega tečaja.

Franco Viezzoli bo prejel diplomu »honoris causa« zaradi zaslug, ki si jih je pridobil v svoji dolgi karieri v državnem gospodarskem sektorju, zlasti pa kot predsednik družbe Finmeccanica in zdaj kot predsednik ENEL. Pristaviti pa velja, da izhaja iz istrske rodbine in da je vedno ostal blizu Trstu in sploh Furlaniji-Juljski krajini. Tako je bil svetovalec deželne finančne družbe Friulia in zdaj je tudi član upravnega sveta Jadranskega zavoda združenega sveta iz Devina.

V nedeljo se je v Finžgarjevem domu na Opčinah zaključila letošnja Draga »Noben Slovenec nima pravice biti ničla«

V nedeljo se je na Dragi dnevna politika spet umaknila s prizorišča in prepustila prostor bolj kulturnemu, čeprav ne nepolitичnemu razmišljanju s prispevki Edvarda Kovača in Franca Rodeta. Predavatelja sta se v marsičem dopolnjevala, čeprav njuni predavanja nista bili vselej in povsem v sozvočju, saj sta v izvajanjih prišla do izraza različna temperamenta.

Edvard Kovač, teolog in profesor na katoliški univerzi v Toulousu, je izhajajoč iz izročila nakazal slovenskim kristjanom možne poti v prihodnost, pri tem pa opozoril tudi na možne nevarnosti. Rode, prav tako teolog, tajnik papeškega sveta za dialog z neverujočimi in član še drugih papeških svetov, pa je v svojem prispevku bolj izpostavil slovenstvo, čeprav je pri tem prav tako izhajal iz krščanskega izročila.

Uvod v Kovačevo razmišljanje je bilo dejstvo, da je konec avgusta bila stoletnica (ki je šla dokaj neopazno mimo, kar so nekateri diskutirali dokaj vehementno grajali) prvega slovenskega katoliškega shoda, ki je bil skoraj sočasno s podobnimi shodi v Avstriji in Italiji. Tisti shod je bil odraz želje po kristjanovem nastopanju v družbi, po shodu pa se je povečala vloga krščanskih laikov. Ob pomenu dogodka pa je Kovač opozoril tudi na nevarnost tedanjega zgrešenega

tolmačenja izročila. Po tem shodu pa je slovensko katolištvo skoraj 50 let ostalo na istih stališčih in se ni odprlo novim tokovom. Danes slovensko krščanstvo doživlja po besedah Edvarda Kovača prelomni trenutek, saj mora po prisilni in nasilni sekularizaciji v prejšnjem režimu nadoknati zamujeno in se odločiti za prihodnost. Pri tem je opozoril na nevarnost, da bi slovenska cerkev regredirala na to, kar je bila pred 50 leti, obenem pa izrazil prepričanje, da bo znalo katolištvo najti primerne poti v prihodnost. Med temi je nakazal strpnost in sprejemanje razlik tudi

med kristjani, večjo identifikacijo s Cerkvijo, ki pa bo bolj duhovna kot pravna, večjo distanco do dela svojih rok in do gospodarske uspešnosti, pozornost za okolje, smisel za lepo in dober okus. Poudaril je pomen dejstva, da so Slovenci končno oblikovali lastno državo, vendar s prispevkom o nekdanji židovski državi opozoril na nevarnost, da bi hoteli vse politizirati. Kristjan mora po Kovaču pokazati, da identiteta naroda ostaja predvsem duhovna in kulturna.

France Rode pa je izhajal iz ugotovitve, da so se z razglasitvijo samostojne države Slovenci iztrgali iz mednarodne anonimnosti. Kot

narod s samostojno državo morajo narediti temeljit premik. In prvi korak je s tega vidika drugačen odnos do zgodovine. Dosedanja namreč ni temeljila na objektivnih dejstvih, pač pa predvsem na dokaj zgrešenih predstavah pesnikov in pisateljev. Slovenci so se v zgodovini doslej pokazali ne kot narod hlapcev, pač pa kot uporen in odopen narod. Po Rodevici oceni Slovenci niso različni od drugih narodov. »Smo to, kar smo. In to kar smo, ni slabo«. S proglasitvijo samostojne Slovenije je bil dosežen cilj, ki je bil zastavljen pred pol drugim stoletjem, sedaj pa si morajo Slovenci zastaviti nove cilje in nov narodni program. Bliznji, kratkoročni cilj je po Rodevici razvijanje nove slovenske države in graditev demokracije, kar pa je le pogoj za ambicioznejše dosežke: in to je pripravljanje na dobo, ko se bo slovenski genij popolnoma razmahnil in bo spregovoril svetu, ko se bo za slovenski narod začela »zlata doba«. Na to se je treba pripravljati z zelo jasno vizijo, z osebno disciplino, šolanjem, duhovnostjo.

Številčna majhnost slovenskega naroda pri tem ne bo ovira. Vendar prav zaradi skromne številčnosti se vsak Slovenec mora zavedati, da »nima pravice biti ničla, pač pa mora nekaj biti in nekaj narediti. Če pri naših ljudeh ustvarimo to zavest, bo narod klen, v globinah vesel in ustvarjal. In tak narod si želi Bog«.

Nedeljska Draga se je začela dopoldne z mašo, popoldne pa sta bila predstavljeni še roman Hagar Vinka Oslaka in knjiga Moj brat Janko Vojko, ki jo je napisala sestra narodnega heroja. Ob koncu pa so udeleženci naslovili še pristojnim oblastem petico glede maševanja v slovenščini v vasi Razkrižje ob slovensko-hrvaški meji.

VOJMR TAVČAR

Na sliki (foto Križmančič) zadnje predavanje letošnje Drage.

Pešačenje po mestnih ulicah postaja čedalje bolj nevarno

Odbor za varnost in pravice pešcev »Cammini na Trieste« se pripravlja na vrsto pobud, ki jih bo v kratkem izpeljal. Vsak dan namreč prejema številne pozive občanov, ki ga opozarjajo na razne nevarnosti, s katerimi se morajo dnevno spoprijemati številni Tržčani. Odbor med drugim opozarja na stanje v spodnjem delu Ul. Battisti, kjer je prečkanje ceste zelo nevarno; nevarno je tudi pešačenje po pločniku in vdolž avtobusnih postajališč, ki so po raziskavi omenjenega odbora skoraj vedno zasedena, tako v središču mesta kot v predmestju. Odbor opozarja na nevarnost prehoda za

pešce na začetku Ul. Battisti ter na stanje v Ul. Muratti, kjer je stalno parkiranih veliko avtomobilov in motorjev in sicer na osnovi dovoljenj, katerih izdajanje, kot kaže, nihče ne nadzoruje. Po odborovem mnenju je veliko podobnih problemov tudi v Šklednju, v Naselju S. Giorgio in v Ul. Pitacco.

Odbor je tudi prejel veliko pozivov občanov, da bi posegel zaradi velike količine prahu iz bližnje železarne, ki dnevno onesnažuje ne samo ozračje, ampak tudi balkone na poslopih tega predela. Na osnovi analiz pa naj bi ta

prah ne povzročal škode zdravju prebivalstva. Glede tega vprašanja bo Odbor v kratkem sklical javno skupščino prebivalstva; sklical bo tudi tiskovno konferenco v Barkovljah, kjer bo na zatožno klop postavil družbo ANAS in občinsko upravo, ki morata po njegovem mnenju v tem mestnem predelu sprejeti vrsto ukrepov za večjo varnost pešcev. Po odborovem mnenju je treba namreč zmanjšati vožnje zasebnih avtomobilov in istočasno okrepiti učinkovitost javnih prevozov, da bi se na tak način zmanjšala nevarnost onesnaževanja, ki ogroža zdravje vsakogar.

Kdo je odgovoren za ukinitve seminarja slovenskih šolnikov

Kdo je pravzaprav odredil letošnjo ukinitve tradicionalnega seminarja za slovenske šolnike? Vprašanje ni zgolj retorično, temveč se samo po sebi vsiljuje, ko začne protest slovenskih šolnikov zaradi nesprejemljivega ukrepa dobivati konkretnije oblike v obliki posegov raznih političnih predstavnikov. Na posredovanje bivšega senatorja Stojana Spetiča so predstavniki Stranke komunistične prenovali zaposili za srečanje z ministrico za šolstvo Roso Russo Jervolino, da bi jo seznanili s protesti slovenskih šolnikov zaradi ukinitve seminarja, predvsem pa, da bi od nje izvedeli, zakaj in kako je prišlo do takšne odločitve. Zadevo je prevzel senator Gennaro Lopez, ki se je z ministrico sestal in od nje izvedel, da pravzaprav z odločitvijo, da se seminar za slovenske šolnike »zamrzne«, ni bila seznanjena. Podtajniku Mattulliju je vsekakor poverila nalogo, da vso zadevo preuči in nato obvesti predstavnika SKP.

Zaenkrat ni znano, kaj je od pristojnih funkcionarjev izvedel poverjeni podtajnik, vsekakor pa je več kot jasno, da odločitev za ukinitve letošnjega seminarja ni prišla »z vrha« oziroma od pristojnega ministrstva.

Kot smo že poročali, se je včeraj v Rimu sestal tudi tako imenovani vertikalni odbor za manjšinske šole pri Vsedržavnem šolskem svetu, ki naj bi na poseg slovenskega predstavnika prof. Josipa Pečenka tudi razpravljajal o protestu slovenskih šolnikov oziroma o ukinitvi letošnjega seminarja. S celotno zadevo je prof. Pečenko že pretekli teden po telefonu seznanil tajništvo ministrstva za šolstvo in pri tem posebej opozoril na posledice, ki jih odločitev o ukinitvi tako pomembnega seminarja lahko ima za slovenske šolnike. Istočasno pa bo tudi celoten Vsedržavni šolski svet in ministrico Jervolino, če se bo z njo srečal, informiral o protestih slovenskih šolnikov in raznih organizacij.

Sestali so se včeraj na tržaškem županstvu Soglasnost županov glede Sklada za Trst

Župani iz tržaške pokrajine so sprejeli skupno stališče glede Sklada za Trst. Sestali so se v tržaški občinski palači, sklical pa jih je župan Staffieri. Župani so v bistvu osvojili načelo, da je treba potrditi finansiranja za dela, ki so že v teku, poleg tega pa tudi finančna sredstva za gradnjo infrastrukture, ki jih nameravajo uresničiti občinske uprave.

Poudarili so, da je treba zagotoviti finančna sredstva za obdobje 1993-94, ker bi morali v nasprotnem primeru zaustaviti vrsto važnih javnih del; poleg tega so dodali, da je treba zagotoviti specifično podporo proizvodnim dejavnostim in podčrtali, da tudi infrastrukture (ki same po sebi niso produktivne) omogočajo prisotnost številnih dejavnosti in jih zato ne gre oškodovati.

Župan Staffieri se je po sestanku na županstvu podal na sedež komisije, ki upravlja Sklad za Trst, kjer je orisal enotno stališče občinskih uprav iz tržaške pokrajine.

Božu Kolariču v spomin podelili zlato medaljo za vojaške zasluge

Tržaški pokrajinski odbor ANPI-VZPI sporoča, da je bila z odlokom predsednika republike z dne 12. februarja 1992 podeljena zlata medalja za vojaške zasluge Božu Kolariču (Nataleju Colarichu) v spomin.

Božo Kolarič se je rodil 24. decembra 1908 pri Korošcih v miljski občini. Zaradi protifašistične dejavnosti ga je Mussolinijeva policija preganjala. V fašističnih ječah je preživel kar dvanaest let. Po zlomu Italije 8. septembra 1943 je odšel v partizane in postal eden izmed krajevnih voditeljev odporiškega gibanja. Sodeloval je z Miljčanom Luigijem Frausinom, ki je že bil odlikovan z zlato medaljo za vojaške zasluge, prav tako v spomin.

Božo Kolarič je v partizanih izvedel vrsto drznih akcij. V eni izmed njih je 19. junija 1944 padel v roke nacifašistov, ki so ga po nečloveškem mučenju usmrtili. Do zadnjega se je odlikoval po svoji neuklonljivi hrabrosti.

Kot piše v tiskovnem sporočilu tržaškega odbora ANPI-VZPI, je bil Božo Kolarič tudi vnet zagovornik bratstva med Italijani in Slovenci. Tudi zato se preživeli slovenski in italijanski borci veselijo, da je bila Božu Kolariču izkazana tako visoka čast. Podčrtati pa tudi velja, da gre za gesto, ki je posebno pomenljiva v sedanjem političnem trenutku, ko dediči fašističnega režima nevarno dvigajo glave.

Preteklo nedeljo na osrednjem Trgu Unità Prenapeteži motili protestno zborovanje društva »Edinost«

Nedeljsko 33. protestno zborovanje društva Edinost proti negativnemu zadržanju osrednjih državnih oblasti do uresničevanja pravic slovenske manjšine v Italiji je potekalo v dokaj napetem ozračju. Predstavniki društva so kot vsako prvo nedeljo v mesecu okrog 11.30 nastopili s svojimi napisi in zastavami na Trgu Unità, profesor Samo Pahor pa je kot običajno spregovoril o odprtih problemih naše narodnostne skupnosti in se tokrat posebej zaustavil pri razsodbi, s katero je deželno upravno sodišče (TAR) pred nedavnim razveljavilo ukrep deželnega nadzornega odbora, uperjen proti določilom o dvojezičnosti v statusu občine Doberdob.

Shod društva Edinost pa ni mogel potekati mirno. Najprej ga je motila peščica desničarskih skrajnežev, potem pa še nekateri izmed udeležencev shoda alpincev, ki je istočasno potekal na istem trgu. Prenapeteži so prekinjali Sama Pahorja z medklici in žaljkami (na sliki - foto Krizmančič). Kot nam je povedal sam Pahor, pa policisti, ki so prisostvovali dogajanju, kljub njegovemu vabilu niso nastopili, da bi preprečili motenja zborovanja.

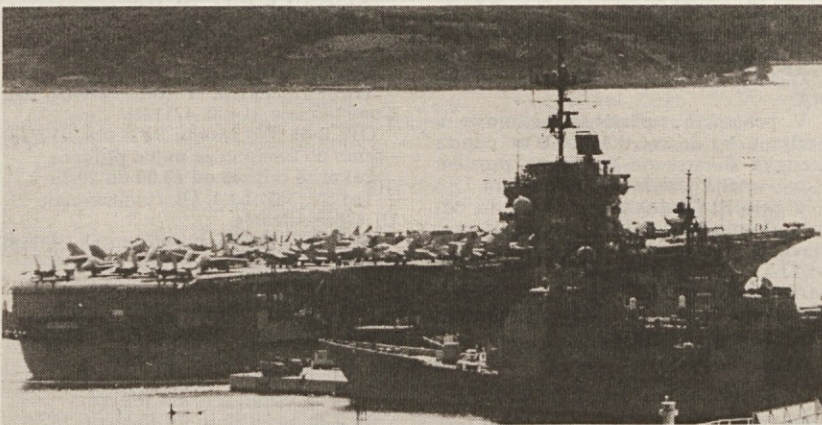
Bo postaja Tele4 v kratkem postala v Trstu »nevidna«?

Porazdelitev frekvenc televizijskim hišam na osnovi tako imenovanega zakona Mammi je povzročila že veliko polemik, po eni strani zaradi kriterijev porazdelitve same, po drugi pa zaradi kopice nejasnosti, ki spremljajo izvajanje dekreta. V težavah oziroma v precej nejasnem položaju se je znašla tudi tržaška postaja Tele4, kateri so sicer priznali pravico do oddajanja (in jo torej vključili v seznam tv postaj, katerim pripadajo oddajni kanali), vendar pa so ji zaenkrat dodelili samo kanal 61, ki »pokriva« Gorico, nikakor pa ne Trsta, v katerem je seveda večina njenih gledalcev. Ker gre začasne sezname, ki jih morajo pristojni še enkrat pregledati - kakor bodo morali preučiti tudi številne ugovore in pripombe na račun dosedanjih dodelitev kanalov - prevladuje zelo utemeljeno mnenje, da Tele4 sicer ne bodo zaprli, vendar je njen obstoj ogrožen. Odločilna beseda naj bi vsekakor padla konec februarja prihodnje leto, ko zapade rok za splošno in dokončno rešitev zapletenega položaja v italijanskem televizijskem sistemu.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Kot rečeno, so Tele4 vključili v seznam televizij, ki zadoščajo zastavljenim pogojem, vendar pa so višje od nje uvrstili druge televizijske hiše, ki nimajo sedeža v naši deželi, a so imele prednost pri porazdelitvi deželnih kanalov. Tako so šestim televizijskim postajam - Rete Nord, Tele Padova, Italia 7, Serenissima, Rete Azzurra in Diffusione Europea - v bistvu dali prednost pri nas, ne glede na gledanost, konkretno pa tržaški kanal Tele4 dodelili mreži Rete Azzurra. S tem seveda niso zadovoljni ne pri Tele4 ne politične sile, ki so že na različne načine skušale poseči.

Letalonosilka Saratoga priplula v Trst

Njena navzočnost v Jadranu je verjetno povezana s konfliktom v Bosni

Včeraj je priplula v Trst ameriška letalonosilka Saratoga (na sliki - foto Krizmančič). Privezali so jo k podaljku 7. pomola, kjer bo ostala do petka. Ni natančno znano, od kod je prišla, pa tudi ne, kam bo odpeljala. Znano je le, da ni zgolj na vljudnostnem obisku, marveč služ-

beno, zato tudi ne bodo dovoljeni obiski na ladji. Prisotnost Saratoge v Jadranu gre vsekakor povezati z vojno v Bosni. V petek bo odpeljala skupaj z raketno križarko Gates.

Da je ameriška letalonosilka priplula v Trst, je že včeraj marsikdo

opazil tudi po velikem številu ameriško govorečih možakarjev, med njimi mnogih temnopoltih, ki se potikajo po mestu. Poleg tega je predvidenih več športnih in drugih srečanj z ameriški gosti. Tako se bo košarkarska reprezentanca Saratoge pomerila z našim Jadranom, in sicer jutri ob 19. uri na igrišču pristaniških delavcev pri Brisčkah.

Povemo naj, da je na Saratogi okrog 5 tisoč mož posadke. Kar 2.790 je mornarjev, 2.150 pa letalskih pilotov in tehnikov. Saratogo so dogradili leta 1955. Njena nosilnost znaša 78 tisoč ton. Njen letalski most je dolg 305, širok pa 79 metrov, na njej pa je več kot 80 letal.

Novinarji Piccola prenehali stavkati

Tržaški dnevnik Il Piccolo včeraj ni izšel zaradi stavke novinarjev, ki so tako izrazili protest zaradi kršenja pravice do zajamčene tajnosti avtorjev v odnosu do policijskih oblasti. Po včerajšnjih zasledanjih novinarjev in njihovih srečanjih z vodstvom časopisa je danes dnevnik spet izšel.

Prepir tržaškega para v izolskem avtokampu se je izrodil v krvavo dejanje Iz ljubosumja z nožem nad družico

V noči od sobote na nedeljo je prišlo v avtokampu Jandranka v Izoli do krvavega dogodka, kate-rega protagonista sta bila 45-letni Tržan Aldo Bartolomeo, po rodu iz kraja Montalto Uffugo v pokrajini Caserta, in njegova 50-letna družica Marta Cerut, rojena v Piranu in bivajoča v Trstu. Bartolomeo je delavec in ima stalno bivališče v Ul. Valmaura 55, Cerutova, po poklicu kuharica, pa stanuje v Ul. Gridelli 4. Sicer pa par živi skupaj, tako kot je skupaj preživel proste dni v prikolicah, postavljeni v izolskem kampu.

Prav v tem avtokampu je Bartolomeo svojo družico v soboto tik pred polnočjo kar sedemkrat zabodel s kuhinjskim nožem v prsi, in to prav v bližino srca. Kot nam je sporočil naš koprski sodelavec Dušan Grča, sta se Bartolomeo in Cerutova okrog 23.45 vrnila iz portoroškega Casinoja in se sprla. Po dosedanjih ugotovitvah koprskih kriminalistov (preiskava namreč še ni končana) naj bi se bil spor vnel zaradi ženskega obnašanja v igralnici, kjer se je bila menda spustila v pogovor z znan-

Marta Cerut

Aldo Bartolomeo

cem medtem, ko je bil Bartolomeo odsoten. Njeno obnašanje ljubosumnemu partnerju ni bilo pogodu, zato si je »prislužila« nekaj udarcev po obrazu. Toda Marta Cerut se je temu v prikolicah uprla, kar je ljubosumneža tako razbesnilo, da je s police potegnil ku-

hinjski nož in jo sedemkrat zabodel. Štiri rane je napadenka doblila tudi na podlahti, kar daje sklepati, da se je branila.

Takoj po krvavem dejanju je Bartolomeo sedel v žrtvin avto in se odpeljal v Trst, ranjenka pa je vsa okrvavljena našla moč, da se

je privlekla do recepcije avtokampa, kjer se je zgrudila. Reševalci so jo v težkih razmerah prepeljali v izolsko bolnišnico, kjer so jo takoj podvrgli dolgi in zahtevni operaciji, sedaj pa se bori za življenje na tamkajšnjem oddelku za intenzivno nego.

Bartolomeo se je medtem okrog pol enih ponoči vrnil v Trst in se nemudoma podal na karabinjersko postajo v Škednjo. Presenečenim karabinjerjem je izjavil, da je pravkar »verjetno ubil svojo družico«. Seveda je bilo treba njegovo izjavo najprej preveriti in ko so karabinjerji iz Kopra prejeli potrditev o krvavem dogodku, so Bartolomea aretirali in zaslili, nato pa pospremili v koronejski zapor, kjer je sedaj na voljo sodnikom državnega pravdnštva.

Nadaljnji preiskovalni postopek bo moral pojasniti, kako je prišlo do spora in zakaj do tako hudega obračuna. Pri tem pa je zanimivo tudi to, da bo postopek nujno potekal na mednarodni ravni, saj se osumljeni za poskus umora nahaja v Italiji, medtem ko je napadenka ostala v Sloveniji.

† Zapustila nas je naša predraga

Vladimira (Mirela) Starc vd. Prašelj

Pogreb bo jutri, 9. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v kontovelsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo hči Majda, sin Karlo, zet Bruno, snaha Ivi, vnuki Dunja z Davidom, Andrej, Marko in Marta, brat Karlo ter drugi sorodniki.

Kontovel, 8. septembra 1992

Ob nenadomestljivi izgubi drage Vladimire Starc izreka svojcem iskreno sožalje

družina Pupulin

Družini Fornazarič in Castriotta se pridružujeta žalovanju svojcev ob izgubi drage Mirele Starc vd. Prašelj.

Na prireditvenem prostoru v Zgoniku Uspel praznik ŠK Kras

Na prireditvenem prostoru v Zgoniku se je zaključil praznik domačega športnega krožka Kras, ki si bo z izkupičkom uspele prireditve nekoliko pomagal iz finančnih težav, saj ga čaka zahtevna tekmovalna sezona. V okviru praznika so imeli tudi planinsko-orientacijski pohod v sodelovanju s KD Rdeča zvezda (o rezultatih poročamo na športni strani), v kulturnem sporedu pa je nastopila ritmična skupina ŠD Kontovel, ki jo vidimi na sliki M. Magajne.

koncerti

Gledališče Verdi
Simfonična sezona '92
Predprodaja vstopnic za vse koncerte od danes dalje pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità (zaprta ob ponedeljkih).
V četrtek, 10. t. m., 20.30 (red A) bo v gledališču Rossetti na sporedu prvi koncert simfonične sezone. Pod vodstvom Michela Tabachnika, solistki Sarah Leonard in Gabriele Schreckenbach, bosta nastopila orkester in zbor gledališča Verdi. Na programu skladbe Gustava Mahlerja.

Avditorij muzeja Revoltella
V nedeljo, 20. t. m. bo v Avditoriju muzeja Revoltella v Ul. Diaz prvi koncert posvečen 300-letnici rojstva Tartini-ja in 200-letnici rojstva Rossinija. Koncerti bodo trajali do 13. decembra.

Informacije, abonmaji in predprodaja vstopnic od petka, 11. t. m. pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità.
Macaki
Danes, ob 22. uri bo v lokalnu Macaki na Drevoredu XX. septembra 20, igrala rock skupina THE BLACKBIRDS.

Miramarski park
Glasbeni sprehodi
V soboto, 12. t. m., ob 15.30 bo s pričetkom pri Labodjem jezeru koncert orkestra Opera giocosa Furlanije-Juljske krajine. Pod taktirko Severina Zannerinija bodo izvajali Dragonettijeve, Barberjeve, Boccherinijeve in Tartinijeve skladbe.

Ponovitev v nedeljo, 13. t. m., ob 15.30.
Grad sv. Justa
Danes, ob 21. uri bo na sporedu koncert skupine ELIO E LE STORIE TESE. Koncert je organiziralo Združenje Globogas. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Štivalske cerkev
V ponedeljek, 14. t. m., ob 20.30 bo v štivalski cerkvi na sporedu koncert čembalistke SILVIE RAMBALDI. Na programu Vivaldi in Bach.

gledališča

Gledališče Rossetti
Stalno gledališče F-Jk
Gledališka sezona 1992/93
Pri osrednji blagajni v Galeriji Protti (tel. 630063) in v gledališču Rossetti (Drevored XX. septembra 45 (tel. 54331)) lahko vpišete ali potrdite abonma za gledališko sezono 1992/93.
Miramarski park
Do vključno 15. septembra se bodo vrstile predstave LUČI IN ZVOKI.
Danes, ob 21. uri predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.
Ponovitev v četrtek, 10. t. m., ob 21. uri predstava v nemščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

razne prireditve

Stranka komunistične preнове - Krožek Kras prireja 12. in 13. septembra v Bazovici Praznik komunističnega tiska; v primeru slabega vremena se bo praznik nadaljeval tudi v ponedeljek. Za ples bosta poskrbela ansambla Furlan in Krt.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1992/93 v Trstu naslednje tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
2. za uradnike uvožno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur)
3. za kuharje - 1. letnik (1200 ur)
4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih)
5. osnovne informatike - MS DOS 5, WINDOWS 3 (40 ur)
6. elektronske razpredelnice - LOTUS 1.2.3 (60 ur)
7. urejevanje besedil - WORD 5 (60 ur)
8. urejevanje datotek - DB III Plus (60 ur)
9. za programiranje osebnih računalnikov z uporabo jezika DB III Clipper 5 (150 ur)
10. začetniški tečaj italijanščine (50 ur)
11. za sklepanje trgovskih pogodb (50 ur)
12. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur)
13. splošno kmetijstvo (150 ur)
14. enologija (30 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije od 18. septembra t. l. na začasnem sedežu zavoda v Ul. Revoltella 37, tel. 394515, vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 13. ure. Za tečaj iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 362941.

izleti

Upokojenci sindikata CGIL z Opčin organizirajo tridnevni izlet od 16. do 18. septembra v Reggio Emilio ob priliki vsedravnega festivala Unità. Vpisovanje in informacije na sedežu sindikata - Opčine, Narodna ul. 69, tel. 214222 - v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure. Zainteresirani naj pohitijo s prijavo, ker je število mest omejeno.

ŠKD Cerovlje-Mavhinje organizira v nedeljo, 13. septembra, izlet v Gardaland. Za informacije lahko telefonirate na št. 299798 od 20. do 21. ure.

Društvo slovenskih upokojencev Trst organizira izlet v Vilo Manin na ogled razstave Zlato in zakladi Evrope v sredo, 16. septembra. Na povratku ogled kraškega botaničnega vrta Carsiana. Vpisovanje jutri, 9. t. m., od 9. ure dalje na sedežu društva v Ulici Cicerone 8.

Društvo naravoslovcov in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 20. t. m., strokovno vodeni izlet po Naravnem rezervatu Strunjan in po Solinarskem muzeju v Krajinskem parku sečoveljskih solin. Vodila ga bosta geograf dr. Boris Križan in biolog Robi Turk. Zbirališče in odhod ob 8.30 pred sodno palačo v Trstu, oziroma pri avtobusni postaji v Strunjanu ob 10. uri. Prevoz z lastnimi sredstvi. Pristrčno vabljeni člani in prijatelji društva.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 8. septembra 1992

MALI ŠMAREN

Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 19.30 - Dolžina dneva 12.55 - Luna vzide ob 17.37 in zatone ob 2.53.

Jutri, SREDA, 9. septembra 1992

PETER

PLIMOVANJE DANES: ob 15.09 najnižja - 15 cm, ob 20.36 najvišja 27 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,8 stopinje, zračni tlak 1017,7 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 43-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Silvia Pitteri, Matteo Troian, Francesca Challis-Thompson, Giulia Gellici, Nicholas Gabriel Corelli.

UMRLI SO: 92-letna Francesca Micol, 69-letni Salvatore Erice, 85-letna Alessandra Frezza, 66-letni Giuseppe Salvatore Magliolo, 73-letna Vladimira Starz, 86-letna Elena Gambac, 73-letna Diamira Sluga, 83-letna Ada Varini, 70-letni Giacomo Cragnolin, 85-letni Ferruccio Birsas, 89-letni Guido Seri, 88-letna Caterina Prelaz, 79-letni Vittorio Matkovic.

SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 6. septembra 1992

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Sv. Jakoba 1, Ul. Commerciale 21, Ul. Ginnastica 44, OPČINE, Trg Monte Re 3.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Jakoba 1 (tel. 727057), Ul. Commerciale 21 (tel. 421121).

OPČINE, Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Sv. Jakoba 1, Ul. Commerciale 21, Ul. Ginnastica 44.

OPČINE, Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba

Lekarne odprte od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 44 (tel. 764943).

Od ponedeljka, 7.

do nedelje, 13. septembra 1992

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 5 (tel. 726811), Trg Valmaura (tel. 812308), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Trg Valmaura 11, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za nujne primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Roma 16 (tel. 364330).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL

NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

prispevki

Ob 4. obletnici smrti Pepija Trampuža darujejo žena in otroci 50.000 lir za Vaško skupnost Praproto.

V spomin na Cveta Husuja in Miloša Lukšo darujejo Draga, Liči in Lojzi Kapun 30.000 lir za MPZ Vasilij Mirk. Namesto cvetja na grob Mirota Grgiča darujeta Silko in Marija Grgič 50.000 lir za KD Lipa.

Ob visokem življenjskem jubileju Slovenska skupnost iskreno čestita **dr. TEOFILU SIMČIČU** svojemu dolgoletnemu predstavniku v tržaškem občinskem svetu ter javnemu delavcu in mu želi še veliko zdravih let.

Anji se je pridružila sestrice **SAŠA**

Povečani družini Grgič iskreno čestitamo, novorojenki pa želimo vse dobro v življenju nonoti in stric Dimitrij z Darjo

razna obvestila

ŽPZ Ivan Grbec obvešča svoje pevke, da bo prva vaja v sredo, 16. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih, Škedenjska ul. 124. Obenem vabi nove pevke, da se mu pridružijo.

Glasbena šola ricmanjske godbe sprejema vpise gojencev od 5. leta starosti dalje za tečaje trobil, pihal, tolkal in klavirja v prostorih Kulturnega doma v Ricmanjih in sicer jutri, 9. 9., od 19. do 20.30, ter v soboto, 12. 9., od 14. do 16. ure. Vpis je možen tudi v Bazovici pri odbornikih KD Lipa ter pri KD Rovte-Kolonkovec jutri, 9. 9., in v soboto, 12. 9., od 17. do 19. ure. Za informacije tel. na št. 380749 od 12. do 14. ure.

Godbeno društvo Prosek organizira glasbeno šolo za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije od ponedeljka, 14. t. m., do petka, 18. t. m., od 19. do 20. ure v Soščevi hiši na Proseku (tel. 225073 od 19.00 do 20.30).

Plesno-ritmični odsek ŠD Kontovel obvešča, da se vadbne ritmičark pričnejo 24. septembra po starostnih skupinah od 15.30 dalje. Istega dne bo ob 20.30 rekreacija za ženske.

Odbor za ločeno upravljanje jurskega premoženja Prosek obvešča vse, ki se nameravajo udeležiti sečnje in čiščenja jurskih gozdov v sezoni 92/93, da ustrezne prošnje, naslovljene na naš odbor, oddajo odborniku Dragu Cibicu do 10. septembra.

Odbor za ločeno upravljanje jurskega premoženja Kontovel obvešča vse, ki se nameravajo udeležiti sečnje in čiščenja jurskih gozdov v sezoni 92/93, da ustrezne prošnje, naslovljene na naš odbor, oddajo odborniku Mariu Danieliju do 10. septembra.

SK Brdina organizira zimovanje s silvestrovanjem na Rogli. Informacije na tel. št. 212859 in 226271.

čestitke

Naši Anji se je pridružila sestrice SAŠA. Staršema pristrčno čestitamo, mali Saši pa želimo vse najboljše Tagurnjevi.

Mali pravnukinji SAŠI GRGIČ želijo vse najboljše v življenju prababica in pradedek iz Štavana.

menjalnica

7. 9. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1071,50	1040.—
Nemška marka	763,40	755.—
Francoski frank	224,53	222.—
Holandski gulden ...	677,12	670.—
Belgijski frank	37,012	36.—
Funt šterling	2137,25	2135.—
Irski šterling	2021.—	1990.—
Danska krona	197,58	195.—
Grška dramma	6,158	5,90
Kanadski dolar	894,10	830.—
Japonski jen	8,676	8,40

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Švicarski frank	856,70	850.—
Avstrijski šiling	108,488	107,75
Norveška krona	193,13	191.—
Švedska krona	208,96	206.—
Portugalski eskudo ..	8,742	8,30
Španska peseta	11,755	11,25
Avstralski dolar	770.—	720.—
HUF	—	10.—
ECU	1547,65	—
Slovenski tolar	—	13.—
Hrvaški dinar	—	3.—

BCIKB	BANCA DI CREDITO DI TRIESTE	TRŽASKA KREDITNA BANKA
-------	-----------------------------	------------------------

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Publikacija za vas in vaše tuje partnerje

JOINT VENTURES AND ACQUISITIONS IN SLOVENIA

ZA VSE, KI ŽELIJO TUJIM POSLOVNIM PARTNERJEM PREDSTAVITI MOŽNOSTI IN POSTOPKE ZA USTANOVITEV ALI ODKUP PODJETJA V REPUBLIKI SLOVENIJI.

Publikacija V ANGLEŠKEM JEZIKU vsebuje na 40 straneh komentar pravnih in drugih pogojev za tuje investiranje v Sloveniji, vključno z obveznimi proceduralnimi postopki in usmeritvami Agencije za privatizacijo in Sklada R. Slovenije za razvoj.

NAROČAMO

..... izvodov publikacije Joint Ventures & Acquisitions in Slovenia.

Dobava:

☐ po povzetju ☐ na podlagi računa (dostavimo na osnovi potrdila o plačilu)

IME IN PRIIMEK:

ORGANIZACIJA:

NASLOV:

PODPIS IN ŽIG:

Naročilnico pošljite na naslov:

Center za mednarodno sodelovanje in razvoj, Ljubljana
Kardeljeva ploščad, 1 - 61109 Ljubljana
Tel. 061/182174, 181372, 183597 - Fax 061/343696

Film Petra Handkeja predstavili na 59. izvedbi beneškega filmskega Bienala

Odsotnost je lažje poslušati kot gledati

Kdaj bo Peter Handke posnel slovenski film? V filmu Odsotnost, ki ga je veliki (ne)prijatelj Slovencev in "slovenstva" predstavil na Lidu, je namreč omenjena Soča, potencialno področje zgodbe, v kateri vsi bežijo od lastne vsakdanjosti, bi lahko bila tudi Handkejeva poznana Slovenija; v filmu ob tem "zabeleži" samega sebe tudi v Parizu živeči razumnik in slepi fotograf Evgen Bavčar. Morda bolj v bodoče... Vendar daleč od tega, da bi podcenjevali Handkejeva poetska in literarna izhodišča. Menimo pa, da je njegov film Odsotnost lažje poslušati kakor gledati. Kot literat, ki se ukvarja tudi s filmom, Handke poudarja, da smo obsedeni od vizualne poplave: čeprav so besede "stare", so "podobe" že toliko bolj obrabljene in potrebujejo prisotnost besed, ki oživljajo ožeto vizualnost. Sorodna teza se je že pojavila v zadnjem Wendersovem filmu, s katerim Handke tudi sodeluje.

Nad vsem, kar bi lahko slabega pisali o filmu ("počasen-gledališki-medijsko neiskren...") se uveljavlja občutek, da pač ni namenjen očem, ampak splošnemu razmisleku o človeku. Kaj je odsotnost? Odsotnost od česa? Odsotnost kot opcija oddaljlitve od neprisebnega in humano nepristnega sveta. In še, film prinaša skrajno naravno tezo o evropskem sožitju. Vsak naj pasivno obvladuje jezik tistih, ki ga nagovarjajo, vsak pa naj odgovarja v svojem. Pravo nasprotje babilonskega stolpa, kjer so vsi govorili svoj jezik, nihče pa ni razumel jezika sosed. Sinhronizacija Handkejeve Odsotnosti v en jezik je torej nemo-goča oziroma posiljujoča.

Po filmski govorici vsekakor dostopnejši, a po nagovoru Handkeju vzporeden je Otar Ioseliani, v Pari-

zu živeči Gruzijec, ki je občinstvu predstavil svoj Lov na metulje. Brez pospeška, ki bi film povzdignil pod zvezde, je to film o razmerju med starim in novim, oziroma o "novem", ki izgublja (in to po svoji krivdi) zavest o "starem". Tako kupijo dvorec sredi francoske provincije podjetni, a malce smešni Japonci, v filmu nastopajoči Ariji (pardon) pa so vsi samo živahni zlahtni starčki; mlade sile prihajajo z Vzhoda ali iz Afrike, domači mladci pa ali so značajski evnuhi ali pojejo vsi Hare Krišna. Do izraza prihaja Ioselianijska poetika: umetnost naj se staplja z življenjem, igralci in naturščiki naj ne deklamirajo vnaprej fiksiiranih tekstov, ironija in skrivnost dogajanja naj vejejo iz vsakega kadra - film kot skromnost, a zato toliko pomembnejše zapisovanje s sliko, z liki, s situacijami, bolj kot z besedami. Zarjovel je tudi lanski srebrni lev, kitajski režiser Zhang Yimou (Rdeče lanterne) s svojim zadnjim Qiu gre na sodišče. Qiu (vedno ista, a povsem drugačna lepota Gong Li) je nekakšen uspešni hlapec Jernej v navidez malenkostni zgodbi kmečke vsakdanjosti. Od vsakega poglobljava, tam nekje "tau" za hrblom, zahteva uradno opravičilo, da je njenega moža sunil v za moškega najbolj ranljivo mesto. V svoji preprosti trdovratnosti pravdo izpelje.

Samozavest kmečke žene je v zadnjih desetletjih prerasla dvatisočletno popolno podrejenost moškemu-oblasti in odločilno prispeva državljanski rasti sodobne Kitajske, v osemdesetih odstotkih kmečke. Vendar iz tragedij prejšnjega Zhang Yimouja se je rodila komedija.

ALEŠ DOKTORIČ

Bienale spodrivajo

uglednejše prireditve

Ospredje filmske palače na Lidu uprizarja prihod dožve ladj Bucintora, zgleda pa da je pristanek zaključnega večera na Trgu sv. Marka dokončno od-pisan. Zadnje presenečenje po tolikih nevšečnih, a značilnih težavah letošnje Mostre. Vendar: ali ni bila tudi lanska parvnujska inscenacija s Pippom na čelu bolj podobna karnevalskemu vzdušju kot dostojnemu zaključku kulturne (poudarjajo) manifestacije? Težave, ki jih je imel »preizkusni« krmar letošnje izdaje, režiser Gillo Pontecorvo, so privedle do značilno »evropske« izdaje, saj Američani že pozabljajo, da Benetke sploh obstajajo. Za Evropo jim je važen majski Cannes, ki bo čez nekaj let izrinil Mostro iz septem-brskega termina, za zimsko promocijo pa itak skrbi Berlin. Sicer pa zamegljuje v Ameriki filmski signal Benetk že sovpadajoči montrealški festival.

V taki kontekstni situaciji potegne človek na dan svoje prave resurze, tako je Gillo Pontecorvo poklical na Lido za pripravljalni posvet ne nehvaležne producente, ampak filmske avtorje (ni zaman sam avtor). V hotelu Des Bains je bilo v nedeljo medna-rodno srečanje avtorjev, ki je bilo samo uvod v večji posvet svetovnega značaja, ki ga Bienale pripravlja za prihodnje leto. Gre za apel k svobodi in teži umet-niškega izražanja v filmu, ki prevečkrat otopi pod pritiski takoimenovanega trga in zaradi samocenzure avtorjev, tako se je znašlo filmsko izražanje na sušni sipini nemočnega samoponavljanja.

Sicer pa se Mostra izven avtorskih prisotnosti vrti v običajnih ritmih, ponovno oživljenih velikih party-jev, kot je bil Gardinijev v nedeljo v Benetkah ali včerajšnji in teniškem klubu na Lidu. Medtem ko ve-liko avtorji in igralci redno prihajajo na tiskovne konference, jih domače zvezdnice (Serena Grandi) prostodušno prezirajo. Nič za to: tolažbe ne manjka.

Kitajski režiser Zhang Yimow je v Benetkah prisoten že drugič (Telefoto AP)

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1	 RAI 2	 RAI 3	 TV Slovenija 1	 TV Koper
6.50 Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1 9.05 Nad.: Niente rose per il commissario Aletti 10.05 TV film: I pionieri delle galassie (zadnji del) 11.30 Nan.: Diciottanni 12.00 Variete: Unofortuna 12.25 Vreme in dnevnik 1 12.35 Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) 13.30 Dnevnik 1 in Tri minute 14.00 Film: La zingara rossa (dram., VB 1958) 15.50 Film: La cento chilometri (kom., It. 1959) 17.15 Mladinski variete: Big! 17.55 V Parlamentu in vesti 18.10 Nan.: Il cane di papà 18.40 Dok.: Tisoč in ena Rusija - Sibirija 19.15 Festival v Benetkah 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Kvarkeve posebnosti 21.40 Dnevnik 1 21.55 Film: Dicembre (dram., It. 1990, r. Antonio Mondada, i. Pamela Villoresi) 23.25 Variete: Miss Italia 23.40 Aktualno: To je RAI 1 24.00 Dnevnik in vreme	6.50 Aktualno: Galathea 7.00 Nanizanke in risanke 9.30 Rubrika: Verdissimo 9.50 Film: Un giorno in Pretura (kom., It. 1954) 11.30 Kratke vesti 11.35 Nan.: Lassie, 12.10 Amore e ghiaccio 13.00 Dnevnik in vreme 13.30 Gospodarstvo in vreme 13.45 Nad.: La clinica della Foresta Nera, 14.35 Santa Barbara 15.20 Film: Il mondo è pieno di papà (kom., ZDA) 17.05 Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici) 17.20 Iz Parlamenta in vesti 17.30 Nanizanka: Faber, l'investigatore 18.20 Športne vesti 18.35 Nanizanka: Il commissario Kress 19.35 Vreme in dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 TV film: Cristoforo Colombo (dram., It. 1984, r. Alberto Lattuada, i. Gabriel Byrne, 1. del) 22.15 TG2 Dosje 23.15 Dnevnik in vreme 23.35 Noč kantavtorjev 0.25 Il cappello sulle 23 1.10 Filmske novosti	7.00 Sat News, danes v kioskih, Televideo 11.50 Šport: Tamburello (IP) 12.00 Kratke vesti iz Milana 12.10 Film: L'oro di Roma (dram., It. 1961) 13.45 Drobci 14.00 Deželne vesti 14.30 Popoldanski dnevnik 14.45 Drobci jazz: Miles Davis Quartet 15.15 Dok.: Šola se posodablja 15.45 Šport: golf, 16.00 SP v umetnostnem kotalkanju, 16.40 badminton, 17.00 IP v bezbolu 17.20 Rubrika Derby 17.30 Nan.: I mostri - Profumo di mostro 17.55 Dok.: Življenje na zemlji, nato vreme 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Varieteja: Blob v Benetkah, 20.05 Non è mai troppo tardi 20.30 Variete: Avanspettacolo 22.30 Dnevnik ob 23.00 22.45 Nan. Perry Mason: Voodoo (i. R. Burr) 23.40 Variete: Stasera che sera! 0.35 Dnevnik in vreme 1.00 Nočni film	10.25 Spored za otroke: Zgodbe iz školjke 11.15 Nekoč je bilo življenje 11.40 Da ne bi bolelo 12.00 Poročila 12.05 TV dnevnik BIH (pon.) 12.55 Video strani 15.15 Napovednik 15.20 Film: Ljudje brez upanja (r. Miklos Jancso) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.10 Spored za otroke: Lonček kuhaj - Pohorska ometla, 17.25 ris. serija Biskvitki, 17.45 Potovanja ob reki Zali 18.40 Mostovi 19.10 Risanke in Napovednik 19.30 Dnevnik, vreme in šport 20.05 Osmi dan 20.55 Knjižne novosti 21.10 Nad.: Ambasadorin soprog (10. del) 22.05 Dnevnik, vreme. šport in Žarišče 22.55 Poslovna borza 23.05 Dok. serija: Kronika 23.30 Napovednik 23.35 Sova, vmes nanizanki Problemčki, Beg pred umorom ter Glasbeni utrinek Pelleas in Melisanda (J. Sibelius)	16.00 Film: Alibi za morilca (krim., Nem. 1965) 17.40 Rapsody of Sweden 18.00 Slovenska kronika in Studio 2 19.00 Vsdanes - TV Dnevnik 19.30 Nadaljevanka: Ryan 19.55 Nan.: Buck Rogers 20.40 Film: Človek, ki je prišel ubijati (vestern, It. 1968, r. L. Klimovsky) 22.10 Vsdanes - TV Dnevnik 22.20 Arhitektovi nasveti 22.30 Film: Gospa je komformistka (glas., VB 1958)

 TV Slovenija 2
14.45 Dok.: Jamborna cesta 15.10 Sova, vmes nan. Stara vohunska mačka, Beg pred umorom ter dok. Ameriška kronika 16.50 Slovenci v zamejstvu 17.20 Svet proroča 18.00 Regionalni programi in Slovenska kronika 19.00 Orion 19.30 TV dnevnik BIH 20.00 Nan.: Gozdarska hiša Falkenau (2. del) 20.30 Glasba, show in cirkus 21.40 Omizje 23.40 Svet proroča (pon.)

 CANALE 5	 RETE 4	 ITALIA 1	 ODEON	 TELEFRIULI
6.30 Aktualno: Na prvi strani 8.30 Nanizanke: Arnold (i. Gary Coleman), 9.00 Casa Keaton - Un rivale troppo in gamba 9.35 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.) 12.00 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Davide Mengacci) 13.00 Dnevnik TG 5 13.20 Variete: Non è la RAI 14.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa) 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone (obe vodi Marta Flavi) 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna 20.00 Dnevnik TG 5 20.25 Variete: Il TG delle vacanze - Predstavitev 20.30 Variete: Mednarodni festival zvezdnikov cir-kusa (vodi Paolo Bonolis) 22.30 Il TG delle vacanze 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik 2.00 Spored non stop	8.30 TG 4 vesti 9.00 Nan.: Strega per amore 9.30 Nad.: General Hospital, 10.00 Marcellina, 11.00 Ines, una segretaria da amare (i. A. Guitierrez) 11.30 Aktualno: A casa nostra (vodi Patrizia Rossetti) 13.00 Nadaljevanka: Sentieri 13.30 TG 4 vesti 13.55 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 14.00 Nad.: Sentieri, 14.30 Maria, 15.15 Io non credo agli uomini, 15.50 Celeste, 16.25 Manuela, 17.00 Febbre d'amore 17.30 TG 4 vesti 17.45 Aktualno: Lui lei l'altro 18.20 Kviz: Gioco delle coppie 19.00 TG 4 vesti 19.25 Rubrika o lepoti 19.30 Nad.: Gloria sola contro il mondo 20.30 Film: Fiori d'acciaio (dram., ZDA 1989, r. Herbert Ross, i. J. Roberts) 22.40 Nan.: Murphy Brown 23.15 TG 4 vesti 23.35 Nanizanka: Lou Grant 0.40 Aktualno: A casa nostra 2.10 Nanizanka: Hotel 2.55 Nočni spored	6.30 Pregled tiska 6.40 Nanizanka: Cristina, l'Europa siamo noi 7.10 Otroški variete, aktualnosti in risanke 9.15 Nan.: Baby Sitter, 9.45 La casa nella prateria - La vita continua, 11.00 Hazard - Un asilo per l'atletica, 12.00 La donna bionica - Uno strano oggetto volante (i. Lindsay Wagner) 13.00 Variete: Drive in Story 14.00 Otroški variete: Ciao ciao in risanke 16.00 Nanizanke: Adam 12 - Il reduce, 16.30 Giustizieri della città - La clinica della salute, 17.30 T.J. Hooker - Sindrome da sopravvivenza, 18.30 Ripride - Tre casi difficili 19.30 Odprti studio in šport 20.00 Nan.: Agli ordini papà! 20.30 Glasba: Festivalbar (finale, vodi Gerry Scotti) 22.30 Šport: L'appello del martedì 0.30 Odprti studio 0.40 Pregled tiska 0.50 Studio sport 1.05 Nočni spored	13.00 Risanke in nanizanke 14.00 Nan.: Thomas and Senior, Galactica 15.35 Nad.: Viviana 16.15 Film: Fra Diavolo (pust., It. 1941, r. Luigi Zampa) 18.00 Nadaljevanka: Veronica (i. V. Castro) 19.30 Risanke 20.00 Nan.: Laverne & Shirley 20.30 Film: La vita che sognava (pust., 1953, r. William Dieterle, i. William Holden, J. Stewart) 22.30 Film: Giù la testa... hombre! (vestern, 1971, i. Hunt Powers)	17.50 Film: Barnum il re del circo (pust., ZDA 1986, i. Burt Lancaster) 19.45 Aktualno: Dietro lo specchio (vodi Ivo Mej) 20.00 Vesti: TMC News 20.35 Nanizanka: Matlock 21.35 TV film: E Caterina regnò (zgod., 1990, i. Franco Nero, Vanessa Redgrave, 2. del) 23.25 Nočne vesti 23.45 Aktualno: Intervju 0.35 Film: Acque amare (dram., It. 1954, r. S. Corbucci, i. M. Vitale) 1.50 Aktualno: CNN News

 TMC	 TELEFRIULI	 TELE 4
8.30 Nanizanka: Batman 9.00 Risanke 9.30 Spored za otroke 10.30 Nan.: Truck Driver, Doris Day Show, 12.00 I misteri di Nancy Drew 13.00 TMC News - Sport News 13.40 Dok.: Prijateljska narava 14.15 Variete: Amici mostri 15.15 Nanizanka: Autostop per il cielo 16.10 Film: Sui mari della Cina (pust., ZDA 1935, i. Jean Harlow)	11.00 Telefriuli non stop 15.45 Rubrika 16.55 Kratke vesti 17.00 Risanke 18.00 Nan.: Adderly 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Belo in črno 20.30 Variete: Vernice fresca 21.30 The World Music Award 22.00 Incontri al caffè (vodi Romano Battaglia) 22.30 Nočne vesti 23.00 Nan.: Adderly	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi

Pokrajinska uprava Sklenjen sporazum o vstopu Dsl

Kriza na Pokrajini, ki se je vlekla že nekaj mesecev, je od sinoči v bistvu rešena z dogovorom o razširitvi koalicije na DSL. Uradnega potrdila še ni, ker bo o zadevi šele nocoj razpravljalo vodstvo PSI, stranke v kateri je bilo naveč nasprotovanj tej rešitvi in to predvsem zaradi internih ravnotešij med strujami, ki jih bo zamajal odstop enega odborničkega mesta novemu partnerju. Kljub pričakovanju še tega zadnjega formalnega koraka socialistov pa so že sinoči partnerji nove večine podpisali načelni dogovor o sestavi novega odbora. S tem so izpolnili novo koalicijo, saj so se o programu in drugih vsebinskih zadevah dogovorili brez večjih težav že pred časom, glavno oviro pa je vselej predstavljal porazdelitev mest. Po neuradnih informacijah naj bi DSL dobila dve odborniški mesti (za svetovalke Devetak in Di Dato), ki naj bi ju odstopili KD (Panzer) in PSI (Dosso). Socialisti bi obdržali predsednika, KD 2 odbornika, SSK in PSDI po enega, republikanci pa bi še naprej od zunaj podpirali upravo.

Val napadov na Ziberno odložil začetek razprave o financerski šoli Odbornik za kulturo na zatožni klopi zaradi poletne sezone in kraje na gradu

Številni občani, ki so do zadnjega kotička napolnili občinsko dvorano v pričakovanju razprave o financerski šoli, so morali čakati do pozne ure, ker so prej prišle na vrsto druge točke. Ko poročamo, se spopad med večino (ki je bila videti odločena, da odobri poročilo komisije Majo, po katerem je letališče edina možna lokacija) in opozicijo (okrepljeno z več svetovalci KD, SSK in drugih skupin), še ni začel. Težko je predvideti razplet razprave, ki pa vsekakor ne bo mogla mimo dejstva, da so že zbrani podpisali za referendum. bčinstvo je vsekakor imelo v začetnem delu seje priložnost, da prisluhne zanimivi in poučni razpravi o občinski kulturni politiki, med katero se je odbornik za kulturo Ziberna znašel v neugodnem položaju obtoženca. Napade je skušal odvrniti s prvim udarcem: sam je v začetnem delu postregel z razlago o polemikah glede organizacije poletne sezone in o nedavnih kraji grajske opreme. Prvi problem izvira iz nekritičnega čeka, ki ga je zadruga Mitt (ki v dogovoru z občino upravlja prireditveni šotor) izdala umetniškemu vodji gledališke sezone Gianfrancu Saletti. Ziberna je skušal raznim svetovalcem (s tem v zvezi so po-

segli Pini - Psi, Busolini in Komel — Dsl, Cosma - Msi) dopovedati, da je odnos med zadrugo in Saletto zasebna stvar, ki se ne tiče občine. Ta in drugi poskusi reševanja ugleda uprave pa se niso zdeli posebno prepričljivi, tako da je zeleni Fiorelli na koncu zahteval odstop Ziberne, ker da je odbornik »pravo nasprotje kulture in dela sramoto vsemu mestu«. Nezadovoljni s odgovori so bili tudi vsi ostali navedeni svetovalci. Še posebej sta Busolini in Komel, ki je kritiziral izredno slabo organizacijsko raven poletne sezone, zahtevala posebno sejo občinskega sveta o kulturni politiki.

Prav tako nezadovoljni so bili svetovalci z odgovori glede kraje. Ziberna je skušal minimizirati, češ da gre za malo vredne kose pohištva, ki ne veljajo več kot 50 milijonov lir. Morda bo to res, četudi vrednost le ni tako majhna, so mu odvrnili kritiki, toda zaskrbljujoče je že dejstvo, da lahko kdorkoli nemoteno vstopi v grad in iz njega odnese, kar se mu zljubi. To je še toliko hujše, potem ko je sam Ziberna še februarja (po vandaliskem dejanju nad sliko) obljubljal, da bodo kmalu namestili varnostne naprave. Toda sedaj odbornik pravi, da denarja za te naprave ni.

Še tisoč podpisov za referendum

Predstavniki odbora za razpis občinskega posvetovalnega referenduma o lokaciji šole za finančne stražnike na goriškem letališču so včeraj ob 13. uri izročili občinskemu tajniku dr. Raffaellu Fabbro še 51 pol s 1.018 podpisov goriških občanov v podporo zahtevi po referendumu. Pri izročitvi podpisov so bili med drugimi navzoči občinski svetovalci Cocianni, Fiorelli in Busolini. Pred dvema tednoma so predstavniki odbora že predložili prvih 1.825 podpisov, tako da je skupno število sedaj že blizu 3 tisoč. Čeprav je torej podpisov že skoraj dvakrat več kot dovolj, se akcija nadaljuje. Vsak polnoletni občan lahko podpiše ob delavnih urah med 9. in 12. uro v občinskem volilnem uradu. (foto Marinčič)

Na županstvu so uradno predstavili nedeljsko 7. soško regato s kajaki

Včeraj je bila na občini predstavitev 7. soške regate, ki jo organizirata Združenje slovenskih športnih društev v Italiji in kajak klub Soške elektrarne iz Nove Gorice. Prisotni so bili občinski odbornik za šport in kulturo Rodolfo Ziberna, pokrajinski predsednik CONI Elvio Ferigo, ZSSDI sta predstavljala Marko Lutman in Vili Prinčič, slovenski olimpijski komite je zastopal Jordan Kodermac in klub Soške elektrarne trener kajakašev na divjih vodah Silvan Poberaj, ki je pred kratkim uspešno vodil slovensko reprezentanco v Barceloni.

Po pozdravu odbornika Ziberne, ki je držal obljubo, da bo letos s tiskovno konferenco v občinski palači dal manifestaciji uradnejši pečat, je Marko Lutman predstavil regato, ki bo v nedeljo, 13. septembra. Start bo ob 11. uri od čolnarne pod jezo v Solkanu, cilj pa bo v Podgori med železniškim in cestnim mostom. V primeru slabega vremena bo start uro kasneje, če pa bi bilo vreme zelo slabo in bi ogrozilo varnost nastopajočih, bodo regato odpovedali. Regata je namenjena vsakomur, najbolj pa vsem, ki se s kajaki in

čolni večkrat podajajo na vodo. Udeleženci naj imajo pri sebi dokumente, na startu pa jim bodo dali kartonček, ki bo veljal kot potrdilo za prehod meje. Dolžina proge je 8 km, kar naj bi najboljši premagali v slabih dveh urah, počasnejši pa v največ treh. Ob vpisu bo vsak udeleženec plačal simboličnih sto slovenskih tolarjev, vsakdo plove na lastno odgovornost in mora imeti na sebi rešilni jopič. Lutman je še povedal, da bodo letos podelili nastopajočim novo medaljo, ki ima simboliziran solkanski most in most v Podgori.

Po predstavitvi regate so si sodelujoči izmenjali mnenja o tem, kako bi v prihodnosti še povečali število udeležencev, ki jih je bilo lani kar 142. Tej številki bi se tudi letos radi približali, ali pa jo celo presegle. Kot zanimivost naj povemo, da so tokrat organizatorji poskrbeli za dva čolna, rafta, za novinarje in krajevne upravitelje: povabili so tudi oba župana, naj se spusta po Soči udeležita in tako tudi simbolično pokažeta, kako reka povezuje obe mesti.

Na sliki: start lanske regate

Caritas zbira stare obleke za pomoč Osijeku

Humanitarna organizacija Caritas goriške škofije sporoča, da poteka v dneh do sobote, 12. septembra, zbiranje stare in odvečne obleke, katero bodo prodali in dobljeni denar potem namenili nakupu okenskih steklenih šip za hrvaško mesto Osijek. Z Osijekom ima namreč zelo tesne stike goriška škofija in tudi goriška Caritas, ki je pred časom tam na novo pokrila neko v vojni vihri poškodovano cerkev. Tokrat gre za denar, ki naj bi služil za nakup potrebnih šip, ker jih sedaj v Osijeku praktično ni, namesto njih so na oknih večine poslopij v mestu kosi najlona in plastike. Goriška Caritas sporoča, naj ljudje odvečne obleke, stare čevlje, stare usnjene izdelke in tekstilno blago nasploh dajo v posebne polivinilske vrečke, ki jih lahko dobijo na sedežu škofijske Caritas na Trgu sv. Frančiška 1, sicer pa lahko stare obleke oddajo tudi drugače, glavno pa je, da je blago spravljeno v vrečke. Polne vreče naj ljudje odnesejo na železniške postaje v Gorici, Cervinjanu in v Ronke, kjer so za ta namen pripravljeni vagoni.

razna obvestila

SPD Gorica priredi 20. septembra avtobusni izlet za člane in prijatelje na Lokve z ogledom znamenitosti Trnovske planote (ledena jama, Smrekova draga itd.) in udeležbo na gobarskem prazniku. Prijave do 12. t.m. na sedežu društva in v trgovini Baucon v Carduccijski ulici. Sedež društva je odprt ob sredah od 11. do 12. ure in ob četrkih od 17.30 do 19.30.

Slovenski dijaški dom Simon Gregorčič v Gorici, ul. Montesanto 84 - tel. 533495 sporoča, da sprejemajo prijave za šolsko leto 1992/93 in nudijo informacije. Dom bo odprt vsak delavnik, od 10. do 14. ure, razen ob sobotah.

kino

Gorica

VITTORIA Danes zaprto.

CORSO 18.00-22.00 »I sonnambuli«. Stephen King.

VERDI Zaprto.

Krmin

POLETNI KINO (srednja šola v Ul. Roma) 21.00 »Beethoven«.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Ne reci mami, da smo sami«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Obračun v Malem Tokiu«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti - Travnik 34 (Piazza della Vittoria) - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò - ul. I Maggio 94 - tel. 790338.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 30. avgusta do 5. septembra: OKLIC: finančni stražnik Gianfranco Bidut in frizerka Monica Pilotto, orožnik Giorgio Gasparutti in natakarka Claudia Mian, arhitekt Leonardo Hackl in učiteljica Franca Di Guardo, mehanik Gino Cezza in gospodinja Angelica Lo Re.

POROKE: delavec Roberto Buffolini in trgovka Barbara Zorzet, mestni redar Giorgio Santarossa in uradnica Emma Mule, elektromehanik Sergio Fattuta in uradnica Michela Virgilio, uradnik Claudio Montico in uradnica Annalucia Licciardello, časninar Luca Gialanella in računovodkinja Roberta Gottard, uradnik Gianluca Culot in uradnica Susanna Tommasini, orožnik Giandomenico Figoli in slaščičarka Barbara Crupi, uradnik Roberto Vizzari in uradnica Paola Palmiero, izvedenec za informatiko Adriano Delli Zotti in uradnica Annamaria Verbi, gradbenik Massimo De Nacini in brezposelna Anna Chionchio, delavec Giovanni Romanut in šivilja Itala Franca Barchetta, Alfredo Podgornik in prodajalka Graziella Vertullo.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Alma Cristoforo, vd. Jurich iz splošne bolnišnice v stolnici in na glavno pokopališče, ob 12.30 Teresina Tripodi, vd. Zerbo na glavnem pokopališču, ob 13.15 Caterina Borghes iz splošne bolnišnice v Gradišče, ob 13.15 Angelo Deghenghi iz splošne bolnišnice v Gradišče.

Igralci backgammona iz 15 držav na turnirju v novogoriški igralnici

Kar osemindeset tekmovalcev se je v prejšnjih dneh v prostorih novogoriške igralnice udeležilo drugega srednjeevropskega turnirja v backgammonu.

Turnir je povsem nepričakovano zmagala švedska gospa Cathrine Bladh-Risselin, ki je na poti do končne lovorike premagala vse favorite. V polfinalu je v zelo napetem dvoboju zmagala nad lanskim zmagovalcem, sodnikom Petrom Blachianom iz Münchna, v velikem finalu pa si je privoščila mladega Giovannija Saladina iz Lugana in tako odnesla prvo nagrado v višini 15 milijonov lir. Tekmovanje je bilo razdeljeno na tri kategorije in sicer začetna stopnja (16 tekmovalcev), napredna stopnja (26 udeležencev) in šampioni (kar 56 tekmovalcev), udeleženci pa so prišli iz dvanajstih evropskih držav, iz Kanade, ZDA in Južne Afrike, države iz katere je prišel tekmovalac z najbolj oddaljenega kraja.

Celotna manifestacija, ki sta jo pripravili novogoriški Hit oz. Ca-

sinò v sodelovanju z mednarodno zvezo WBF je odlično uspela. Visoko število udeležencev je preseglo pričakovanja, gostje so v tednu dni lahko spoznali novogoriško in primorsko območje, se pomerili v tenisu in udeležili prvega srednjeevropskega turnirja v black-jacku, katerega je zmagal Nicola De Filippis. Novogoriški turnir v backgammonu, ki je bil vključen v mednarodni Golden Circuit, je veljal tudi kot zadnja etapa italijanskega državnega prvenstva. Po zanimivih dvobojih so naslove državnega prvaka dobili Maurizio Biasini iz Firenc za šampionsko kategorijo, Guido Bonavita iz Benetk je zmagal med napredniki, medtem ko je državni prvak začetnikov Luca Pagano iz Trevisa.

Po tednu dni skupnega igranja in zabave so organizatorji na zaključni večerji najavili še datum tretjega srednjeevropskega turnirja v backgammonu, ki bo v novogoriškem Casinoju v začetku julija prihodnjega leta. (AWS)

Sobota je bila za zlikovce "delovni dan" Tatovi v petih stanovanjih

Zadnje čase so se tatovi v Gorici spet spravili na delo, saj so v soboto pod večer obiskali kar štiri stanovanja, še v eno pa so vlomili v nedeljo. Dvakrat so imeli srečo, saj so zbrali kar čeden plen, v drugih primerih pa so odšli skoraj praznih rok. Za lastnike pa so tudi ti obiski bili neprijetni, saj so tatovi, ki se jim je očitno zelo mudilo, pustili za seboj razbita vrata, omare in sploh škodo na pohištvo.

V soboto (vest so preiskovalci javili šele naslednji dan) so neznanzi vdrli s pomočjo velikega izvijača ali podobnega orodja v stanovanje Elene Catta na Korzu Italija št. 114. Gospa Catta je bila od 13. do 20. ure odsotna in tako je bila neljubo presenečena, ko je ugotovila ob prihodu domov, da so jo okradli. Tatovi so temeljito pregledali stanovanje in odnesli 300 tisoč lir gotovine, za tri milijone lir zlatnine in seveda poškodovali pohištvo, saj so odpirali zelo hitro vse omare.

V četrtem nadstropju je v ulici Pascoli št. 3 ostal presenečen pred

odprtimi in poškodovanimi vhodnimi vrati stanovanja lastnik Claudio Franz, ki je sedaj olajšan za dva in pol milijona lir vrednosti zlatih verižic, zapestnic in podobnih spominkov. Iz stanovanja je lastnik Franz odšel ob 17. uri in se vrnil le tri ure pozneje, a je to bilo za zlikovce dovolj, da so opravili svoje delo.

Slabše pa je šlo lopovom, ki so vdrli v stanovanje Giovannija Bradiottija v Ul. delle Grappate št. 12. V hitrem iskanju denarja in zlatih predmetov so polomili več vrat različnih omar in iskali dragocenosti tudi v barčku in omarici za zdravila. Končno so obupali in so zato polomili še nekaj pohištva ter jo nato ucvrli z dolgim nosom. Lastnik je poskus tatvine in škodo vsekakor prijavil policiji.

V soboto so tatovi obiskali še stanovanje Giorgia Simonellija v Ul. IX avgusta, v nedeljo popoldne pa jih je naključni poseg sosed preganjal iz stanovanja v Ul. Goldoni. V obeh primerih niso odnesli ničesar.

Poziv s srečanja borcev treh držav na mitingu v Selcah

Mednarodna skupnost mora ustaviti morijo na tleh nekdanje Jugoslavije

Sodelovanje italijanskih, slovenskih in hrvaških borcev med osvobodilnim bojem, prijateljstvo med narodi treh sosednjih držav, zlasti pa zahteva po takojšnjih učinkovitih ukrepih mednarodne skupnosti za prenehanje prelivanja krvi v bivši Jugoslaviji ob hratni zagotovitvi neodvisnosti vseh republik in pravic manjšin: te so bile vodilne teme razprave na srečanju borcev v okviru partizanskega mitinga pokrajinskega odbora VZPI-ANPI v Selcah. Poleg številnih borcev iz naše dežele so na srečanje prišli tudi mnogi iz Slovenije, zlasti s Primorske, ter iz Istre, Reke in Kvarnera. Navzoča je bila tudi delegacija iz Ferrare. Srečanje je uvedel pokrajinski predsednik VZPI Silvano Baccicchi, njegov pozdrav pa je v slovenščini podal Karlo Černic. Baccicchi je obrazložil izbiro, da se na srečanju predstavijo izsledki raziskave o diviziji »Garibaldi-Natisone«. Zgodovina divizije je že od vsega začetka izraz prijateljstva in sodelovanja med slovenskim in italijanskim narodom, ki živita na tem ozemlju ter temelji za prijateljstvo med narodi in državami, ki mejijo na to ozemlje. To je sicer zgodovina mučnih dogodkov (padlo je 1.493 borcev divizije) a tudi bratstva, ki ga je Baccicchi poudaril brez retorike, med

pripadniki italijanskega in vseh jugoslovanskih narodov. Prav izhajajoč iz te zgodovine je še toliko večja zaskrbljenost in tesnoba zaradi današnje jugoslovanske tragedije. Borci obsojajo nasilje, obstoj koncentracijskih taborišč, šovinizem in rasizem "etničnih čistk" in opozarjajo, da je divjanje desničarskih nacionalističnih sil velika nevarnost za usodo demokracije ne samo v nekdanji Jugoslaviji temveč v celotni Evropi. Zato so borci treh narod-

nosti na srečanju skupno dvignili glas z zahtevo, naj mednarodna skupnost vendarle poseže z vsemi možnimi sredstvi, da ustavi pokole in vzpostavi mir. Na srečanju, ki se ga je udeležil tudi predsednik Pokrajine Sacchini, so govorili še Giuseppe Lorenzon (predstavil je raziskavo o diviziji »Garibaldi-Natisone«), Zdravko Klanjšček v imenu ZZB Slovenije ter predstavnika borčevskih združenj iz Pule Valič in z Reke Frlan. (foto Marincič)

Slavnostni govornik je bil Ciril Zlobec

V Ozeljanu 50-letnica bataljona S. Gregorčič

V Grajskem parku v Ozeljanu so v nedeljo, v okviru njihovega krajevnega praznika, počastili tudi 50. obletnico ustanovitve prvega primorskega partizanskega bataljona Simon Gregorčič. To enoto so ustanovili 10. avgusta leta 1942 na Vodichah nad Ozeljanom, sestavljale pa so jo tolminska in vipavska četa, kraški minerski vod, brkinska četa in skupina partizanov iz Goriških Brd, ki so s svojimi akcijami posegali tudi na območje Beneške Slovenije. Bataljon je skratka bil velikega pomena za širjenje narodnoosvobodilnega boja na Primorskem in svoje poslanstvo je tudi uspešno izvajal in opravil. O poslanstvu in razsežnostih I. primorskega partizanskega bataljona Simon Gregorčič so govorili najprej na sprejemu, ki sta ga novogoriški in ajdovski župan pripravila za preživele borce bataljona. Le-teh je še 58, medtem ko je enota ob ustanovitvi štela okrog 130 pripadnikov. Sprejem so priredili zato, ker ima bataljon stalno bivališče (domicil) v novogoriški in ajdovski občini. Novogoriški župan Sergij Pelhan je borcem izrekel zahvalo za delež v boju in za aktivno sodelovanje na raznih področjih življe-

nja in razvoja v sedanjih časih. Predsednik ajdovske občine Franc Boštjančič je ob poudarjanju veličine narodnoosvobodilnega boja poudaril, da je tudi sedanje obdobje graditve nove samostjne države Slovenije zelo pomembno. Obsodil je gonjo, ki v nekaterih okoljih oziroma v delu javnosti poteka proti borcem, slednjim pa je svetoval naj s strpnostjo in modrostjo kljubujejo oziroma odgovarjajo na napade v delu politične javnosti. Slavnostni govornik na proslavi v grajskem parku je bil pesnik in član Predsedstva Republike Slovenije Ciril Zlobec. Tudi on je obravnaval zgodovinski pomen in razsežnosti narodnoosvobodilnega boja v Sloveniji in obsodil gonjo, ki jo ob začetku predvolilnega obdobja iz določenih krogov uprizarjajo na udeležence partizanskega boja. Ob tem je menil, da so trditve nekaterih, češ, da je med vojno v resnici šlo za oblast peščice boljševoikov, čista izmišljotina. Ljudje so hoteli narodno osvoboditev in izpolnitev temeljnih pravic, bojevali pa so se tudi za socialno pravičnejšo družbo, je še dejal Ciril Zlobec na slovesnosti v Ozeljanu.

Marjan Drobež

Udeležba je letos številčno skromnejša, o kakovosti pa bomo še sodili

Tekmovanje mladih violinistov prehaja danes v polfinalni del

Enajsti mednarodni natečaj za mlade violiniste "Rodolfo Lipizer" gre v teh dneh v tekmovalno mrzličnem vzdušju naprej, saj so sedaj na vrsti izločevalna tekmovanja. Vseh nastopajočih je letos 37, kar je veliko manj od prej napovedanih 87. violinistov, ki jih je organizator najavljal v začetku. Žal je veliko mladih violinistov odjavilo svoj nastop šele pred samim nastopom, a je število nastopajočih vsekakor zadovoljivo. Največ nastopajočih je tokrat iz Albanije, od koder jih je prišlo enajst. Sedaj gre na natečaju za nagrado "Rodolfo Lipizer" zares, saj se bodo mladi violinisti, ki so uspešno premostili izločilno preizkušnjo, v polfinalnih nastopih potegovali za uvrstitev v finalni del. Polfinalne preizkušnje bodo na vrsti danes in jutri, od četrtega do sobote pa bodo na sporedu finalni nastopi. S finalnim delom pride na vrsto tudi občinstvo, ki bo izvajanju mladih violinistov ob spremljavi orkestra lahko sledilo vsak večer od četrtega naprej ob 20.30 v gledališču "Verdi".

Po mnenju obrambnega ministra Janše sta za varnost Slovenije potrebna

Nadzor zračnega prostora in morja

Minister je govoril v Solkanu ob odkritju spomenika majorju Andreju Komelu

V Solkanu so pripravili različne proslave, razstave in druge prireditve v počastitev njihovega krajevnega praznika, ki izhaja iz dogodkov po kapitulaciji Italije, 8. septembra leta 1943. Dogodek, ki je zagotovo imel največje in najpomembnejše razsežnosti, saj je važen za vso Slovenijo, je bilo odkritje spominskega znamenja majorju nekdanje avstrijske vojske Andreju Komelu, plemenitemu Sočebranu, ki je bil utemeljitelj slovenskega vojaškega izrazoslov-

ja. Obeležje so odkrili ob sto letnici Komelove smrti, postavili pa so ga na ploščadi pred solkanskim pokopališčem, kjer je do prve svetovne vojne stala rojstna hiša znamenitega Solkanca. Pokroviteljstvo dogodka je prevzel slovenski minister za obrambo Janez Janša, ki je ob odkritju spominskega obeležja tudi govoril. Njegov govor je vseboval podrobnosti iz dejavnosti Andreja Komela, ki je pisal vojaške in druge knjige v slovenskem jeziku, s čimer je polagal temelje vojaškega izrazoslovja v našem jeziku, pa tudi poudarke o aktualnem obrambnem in političnem položaju in gibanjih v novi slovenski državi. Janez Janša je tudi poudaril, "da so se mnogi Slovenci že v prejšnjem stoletju zavedali, da brez suverenosti na vojaškem področju, tudi nacionalni programi niso uresničljivi. Na žalost pa ta zavest v lanskem letu, letu odločitve in vzpostavitve slovenske državnosti, pri mnogih posameznikih, pa tudi pri nekaterih parlamentarnih strankah, ni dosegala tiste iz prejšnjega stoletja. Ljudi kova majorja Komela iz Solkana bi potrebovali tudi danes, ko nam

v najbolj občutljivi fazi izgradnje obrambnega sistema primanjkuje vrsta strokovnih navodil v slovenskem jeziku, zaradi česar smo proti svoji volji še vedno prisiljeni uporabljati nekatere priročnike bivše Jugoslovanske armade." Glede varnostnih razmer v Sloveniji, pa je minister za obrambo Janez Janša dejal tudi naslednje: "Obrambni sistem republike Slovenije zagotavlja visoko stopnjo varnosti naših meja in ozemlja, čakajo pa nas še dodatni napor za zavarovanje našega zračnega prostora in prostega izhoda v mednarodne vode Jadranskega morja, do katerega ima Slovenija vso pravico." Govornik je tudi opozoril, "da nas vojna v Bosni in Hercegovini vsak dan dodatno opozarja na previdnost in nobenega smisla nima, da bi potem ko smo se za nizko ceno izvili iz krvavega balkanskega kotla, Slovenija napravila kako usodno napako. Potrebujemo namreč varno in stabilno družbo in državo, Slovenijo, v kateri bomo ob spoštovanju in strpnosti različnih političnih interesov, lahko gradili miren in bogat dom za nas in naslednje generacije".

Marjan Drobež

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

priraja v šolskem letu 1992/93 v Gorici naslednje tečaje:

- dveletni poklicni tečaj za dodeljevalne prodaje - 2. letnik (1.000 ur letno)
- strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis je opravljenav višja srednja šola - (500 ur - vključena je delovna praksa v podjetjih)
- začetniški tečaj angleščine (120 ur)
- tečaj za personal computing - MS DOS, WORD in LOOTS (90 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 18. septembra t.l. na sedežu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826, ob delavnikih, razen ob sobotah, od 10. do 14. ure.

GORIŠKI GLASBENI USTANOVI

**SLOVENSKI CENTER
ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL**

Riva Piazzutta 18, tel. 532163

**GLASBENA
MATICA**

Ul. Croce 3,
tel. 531508

vabita lanske in nove gojence k vpisu za šolsko leto 1992/93

Gorica - od ponedeljka, 7. do petka, 11. t.m., od 15. do 19. ure

Štandrež - Župnijski dom Gregorčič v petek, 18. t.m., od 16. do 18. ure

Doberdob - Župnijski dom v ponedeljek, 21. t.m., od 19. do 20.30

Števerjan - Župnijski dom Sedej v četrtek, 17. t.m., od 15. do 17. ure

Podgora - Župnijski dom v četrtek, 10. t.m., od 18. do 19. ure

Gorica - do petka, 11. t.m., od 10. do 14. ure

Doberdob - sedež društva Jezero DANES, od 16. do 18. ure

Podrobnejše informacije dobite na tajništvu obeh šol.

V nedeljo na zgodovinsko-turistični manifestaciji pred praznikom vina in grozdja

Renesančni sprevod in srednjeveški bojovníki v Krminu

V Krminu se je v nedeljo s tradicionalnim renesančnim sprevodom v spomin na Maksimilijana I. in kopico obrobni prireditev začelo praznovanje letošnjega praznika grozdja in vina, ki bo dosegel višek pri-

hodnjo nedeljo. Renesančni zgodovinski sprevod je ponovno spomnil na srečnih sedem let, ko so bili Krminčani po zaslugi cesarjevega odloka povsem oproščeni davkov in drugih dajatev. Prav zaradi tega je

Maksimilijan I. še danes zelo popularen v Krminu. Z manifestacijo so obnovili spomin na izročitev cesarjevega odloka, še prej pa so priredili pravcati srednjeveški turnir. Poleg zgodovinskih skupin iz Krmina in

Moša so na njem sodelovali lokostrelci, metalci zastav in bobnarji iz Toskane, plesna skupina, ki je predstavila starodavne ples. Glavna atrakcija pa so bili "krvoločni" bojovníki skupine Dominik iz Prage, ki so

uprizorili srednjeveške boje s težkimi sabljami in številnemu občinstvu ponudili res nanavaden spektakel. Na slikah (foto Marincič) sprevod z metalci zastav; Maksimilijan I. s soprogo; češki bojovníki

Ivan Pregelj

TOLMINCI

LIII.

Simon Golja je umrl pokojno. Pred smrtjo je še videl sina in mu izročil sveženj listin, imenovanih »tolminska pravica«.

Ko je stopil Štefan Maraž na oder, je zaklical veselo v nekem oknu kodrolas otrok:

»Glejte! Mož nima nosu!«

Tisti otrok je bil Luzio della Torre. Umrl je l. 1737 prav tam, kjer Maraž.

Andreja Goljo Skoračnikarja so privlekli rablji siloma na oder. Besnel je, se otrešel vezi, da mu je udaril rabelj s sekalom v obraz, preden so ga zmogli na kolena.

»Misericordia — usmiljenje!« je odskočil plaho redovnik. Rabelj je zaklel. Hlapci so tiščali obsojenca k tlom. Ko je zamahnil rabelj, jih je oškropila kri.

Nobena senca ni legla čez trg. Ljudje so bili sredi molitve utihnili...

Ival Pavel Radetič je jahal zvečer proti Solkanu. Nad Kornom je okrenil konja in zavil na Pevmo. Ko je dojahal do mostu čez Sočo, se je vzdramil in zaklel. Izognil se je razsekanim in v javno posvarilo obešenim udom uporniških zločincev na solkanski cesti, pa je zadel na one v svarilo Bricem.

»Svinjarija,« je zavpil. Okrenil je konja nazaj proti mostu, ne da bi še dvignil oči raz konjski vrat...

Nizko na zapadu se je pogrezal mesec v noč, kakor gasnoč požar. Temno je jeknilo iz stolpa stolne cerkve v gluho ulico pod Rabatovo palačo. V palači na balkonu se je zganil mlad in slok človek, zastokal in se krčevito oprijel ograje. Iz roke mu je padlo nekaj bledeh listov. Mladi človek se je sklonil ponje kakor nad svetinjo in jih pritisnil na ustne. Potem je zajechal. S svitu umirajoče lune so bili listi kakor krvavi. Listi so bili edina zapuščina, ki jo je mladi podeval po očetu. Bil je Štefan Golja, šolar jezuitskega gimnazija in Rabatov prelektor. Listi so bili »tolminska pravica«, svoboščine, pečacene od cesarja Maksimilijana, blagoslovljene z mučeniško krvjo...

Čez nedeljo se je vzbudila v meščanih čudna slutnja, da se bo zgodilo v ponedeljek pri usmrtitvi še treh na smrt obsojenih upornikov nekaj prav posebnega. Ob določeni uri je bilo občinstvo dokaj ravnodušno. Čuti je bilo celó šale, da bi moral rabelj plačati Bandelu krajcar od funta. »Bandelu,« je potrdil nekdo, »ki bi sam sodil pod meč!« Mesar Zorut je menil tako.

»Bi sodil, bi!« je pritrdil Zorutu dobrodušen sosed. Mesar se je razburil:

»Nekdo se je oglašil, ki ni naš. Ali je birič ali pa dacar.«

S temi besedami je položil mesar svojo roko onemu na rame in povedal:

»Taljanut sil!«

Oni se ni zmedel, marveč je dejal:

»Po Adamu sva si gotovo brata. V žlahti pa toliko, da bi se lahko pri njegovi materi ženil, če že ni baba prestara in pregrda.«

»Si pa Res!« je hotel imeti mesar po sili dacarja.

»Ali imam Resov nos?« je vprašal oni zateglo in mesar se je vdal.

»Pa vsaj birič si. Tako hudo te nisem zgrešil.«

»Tudi birič nisem,« je rekel napadeni. »Ti pa me izpusti za rame. Saj nisva pri birmi.«

Ljudem je bila beseda všeč. Mesar je odnehal. Dobrovoljni človek se je tedaj povsem našel in dejal vedro:

»Zdaj, ko si me izpustil boter, ti bom povedal, kdo sem, da me boš spoznal in otrokom povedal, če jih kaj imaš —«

»Enega, pa malo je, sirota!« je dejal Zorut.

»Pa povej onemu, da si govoril z Mohorjem Kacafuro, ki je bil nekoč res birič, pa pošten birič, da še dandanes vsi Tolminci za njegovo zdravje molijo.«

Postavna ženska se je tedaj preinila pred Mohorja, da bi lepše videla na oder. Tam gori je umiral Valentin Lapajne.

»Tonina je zadušil,« je povedal Mohor. »Pa so gnali, da ga je hudič. Zdaj bo njega samega hudič.«

Nato je vzkliknil, zagledavši Podgornika na odru.

»Ta je župan, pa mož kakor jagne. Sem slišal, da ga je žena na upor naščuvala. Baba hudičeval!«

Tedaj je umrl Podgornik. Žena pred Kacafuro se je okrenila in udarila z dlanjo Mohorja po tolstem licu:

»Da boš poznal babo hudičeval...«

»O jej,« se je zasmejal mesar Zorut, »zdaj so te pa le birmali!«

Sredi med smehom je umrl skoraj neopaženo goljak Tinče Munnih s Stopca...

Nad šestdeset kmetov pa je čakalo še leto in dan v ječi svoje

sodbe. Trpeli so, a prenašali. Vedeli so, da bodo živeli. Robotili, desetnili, stradali, kleli in se upirali, a živeli, živeli vendar, vendarle...

Konec

Tri tedne po smrti enajstega tolminskega upornika je zapustilo vojaštvo Gorico in odkorakalo na Kranjsko. Do meje ga je spremil stanovski pooblaščenec Peter Suardi in se tako kakor drugi Pilat ovekovečil v krvavi veroizpovedi tolminske pravde. V deželo se je vračal stari red in stari nered. Stanovi so zanj sami prevzeli zakup na vinski in mesni davek za 12.000 gl. in našli v mesarju Bersi moža, ki je bil pripravljen klati živino po starih cenah. Bandel si je znal pomagati. Začel je izvažati živino na Gradiščansko in delal je dobičke. V juliju naslednjega leta 1715 so imenovali na Dunaju za goriškega glavarja na Kobenclevo mesto grofa Wildensteina. Novo izvoljenega podglavarja grofa Adama Strassolda dvorna pisarna ni potrdila, marveč se je odločila za grofa Antona Attemsa. Dve leti po upor je sporočil novi glavar tolminskemu gospodu Jakobu Antonu in njega novemu sodniku Jožefu Beltramu, da pride enajstega novembra dopoldne v Tolmin. Razglasil da bo cesarsko sodbo o upor. To je bilo na tretjo nedeljo v listognoju in tolminski kaplan Foramiti je bral s prižnice o nebeškem kraljestvu, ki je podobno gorčičnemu zrnu, podobno kvasu, ki ga je žena zamesila...

»Vse to je Jezus množicam govoril,« je dobral, »v prilikah in brez prilik jim ni govoril, da bi se spolnilo, kar je govorjeno po preroku, ki pravi: Odprl bom v prilikah svoja usta in bom izrekel skrito od začetka sveta.«

Uro pozneje je razglašal glavar sodbo.

Podložniki v Rihemberku in Zavrhu morajo prositi svojo gosposko odpuščanja in se jim za zdaj prizanese. Če bi se še kaj upirali, bi jih kaznovali še za stari upor. Prepovedano je biti plat zvona, izvemši ob požaru in sovražnem vpadu. Odstavita se rihemberski in završki župan. Denarno kazen plačajo občine Tolmin, Kanal, Gragar, Št. Lovrenc v Brdih, Rihemberk in Zavrhu. Poravnati morajo tudi pravdne stroške. Deželni fiskal bo razdelil naklado tako, da ne bodo prehudo obremenjeni revni in že posebe kaznovani. Občine bodo odslej predlagale domačemu sodniku za župana po tri može. Najsposobnejšega izbire in imenuje sodnik za župana.

Zaradi očitnega in dokazanega upora se je kaznovalo dvaindeset upornikov, enajst s smrtjo in izgubo vsega imetja.

Drugi so spoznani consideratis circumstantiis⁽¹⁾ za več ali manj krive in izgubijo ali vse premoženje, drugi dve tretjini, še drugi tri četrti, še drugi polovico in zadnji eno tretjino. Nekateri plačajo sodne stroške in preskrbo v ječi.

Glavar je navajal kazni in nato bral imena: Lužnika iz Bače, Božiča iz Podmelca, Štefana Laharnarja, Bizalja, mesarja Melinca, Živca iz Ljubinja, Zlatopera niz Idrijo, Pavšiča iz Kromberga, Blaža Dragarja, župana Jarca z Ladri, krčmarja Defacisa, Anžeta Rinka, krčmarja Matka, šest županov in dvanajst ključarjev, ljudi vsevprek, rutarje, košane, cerkovne ljudi in grofovске, še take, ki so škodo pretrpeli, kakor jo je Gregor iz Modreja... Tiho so poslušale množice to strašno pratiko tolminskih imen. Bili so ljudje vmes, ki so bili bolj mrtvakom podobni kot pa živim. Tedaj so se zasmilihi celó uradniku:

»Lačni so bili,« je videl. »Kdo bo krotil strast od lakote gnanih poželenj?«

Grof Wildenstein si je modro odgovoril:

»Prilike iz pisma jih krote.«

Uro pozneje je odhajal. Užil je bil pri Tolminskem prav toliko gostoljubja, da ni bil nevljuden.

In potem je prešlo tudi to.

Zazvonilo je k svetemu večeru. Tedaj je rekel Anže Rink, ki je sedel pri Helerju za pečjo ob pletoci teti:

»Teta! Za priliko vas bomo prebrali v nedeljo v cerkvi, da je bila žena in je pletla nogavice in pletla, da je z blagom napolnila devet shramb, pa ni imela para, da ga obuje. In da je tolminska dežela ta pletica, bomo rekli.«

Teta ni odgovorila.

»To bi rad vedel, od česa se živi,« je tedaj vprašal Anže Helerja.

Heler je stisnil glavo nizko nad svoje delo, teta je skrbljivo potegnila domačo mačko k sebi. Tedaj je dejal Anže:

»Pojdem! Zajcu sem nastavil, se morda le ujame uhač za božji praznik.«

Šel je. Ponoči se je vrnil k otrokom in ženi. Otroci so vzkliknili:

»Jutri bomo meso jedli.«

»Meso!« je dejal oče.

»Mešo,« je ponovil najmlajši.

Anže je pogledal bridkostno po ženi. Ko so šli otroci spat, je šel in v temi opravil svoj posel. Pri luči bi se mu bilo grajalo. Nesel je kazat otrokom.

»Tu pogledjte, kakšen kos ga je, Bog ga je dal, zajčka uhača.«

»Zajčka, uhača!« so se smejali otroci.

V praznik božji so sedli za mizo, Anže, žena, devet otrok. Mali so si prste lizali, mož in žena sta mižala, ko sta nesla v usta...

Heler pa Anže se tiste čase ni sta prav dobro umela. Anže je zbadal Helerja:

»Kajne, od nogavic se živita s teto?«

»Pa ti z zajci, dehor?«

»Zaradi tete, ki je stara,« je obžaloval in opravičeval Heler svojo trpkost.

»In jaz zaradi otrok, ki radi jedó,« ga je umel Anže.

Dočakala sta še boljše čase in se v tihih pogovorih spominjala zime po veliki sodbi, ko sta nastavljala vaškim mačkam...

Skoraj devetdesetleten je umrl v tolminskih hribih čudaški ogljar, ki si je bil nad Ježo zgradil kolibo. Nihče ni izmed mlajših dobro vedel, kdo je ogljar. Bil je Peter Duša, nezakonski potomec plemenitega rodu, človek, ki je bil zasnoval tolminski upor... Od kraja do kraja po Tolminskem je pahal še dolgo po upor zaničnega berača in zdravil ljudi. Bil je nekdanji pravdač Jakob Defacis. Mladi Mostar Tone Muznik ga je spoznal. Nekaj je berač le moral vedeti o zdravilstvu, zakaj Tone Muznik je postal pozneje sloviti goriški protomedik in je rad povedal, da je bil njegov prvi učitelj Defacis. Napisal je Tolmincem knjigo o zdravju. V letih, ko je izdal Francoz Jean Jacques Rousseau poslanico »Du Contrat social«,⁽²⁾ Muznikova knjiga je pozabljena. Ali bo Rousseaujeva svet ozdravila? Kadar zadnja vera v evangelijske prilike zamre? Ali bo?...

(KONEC)

(1) *consideratis circumstantiis*: ko smo upoštevali okoliščine.

(2) *Jean Jacques Rousseau* (1712–1778), francoski pisatelj in filozof. V svojem delu »Du Contrat social« (Družbena pogodba) je trdil, da se človek rodi svoboden ter da so si vsi ljudje po naravnih pravicah enaki.

Ilustriral Klavdij Palčič

Svetovno kolesarsko prvenstvo v Španiji

Bugno drugič!

BENIDROM (ŠPANIJA) — Italijanu Gianniju Bugnu je uspel velik podvig, daj je drugo leto zaporedoma osvojil naslov svetovnega prvaka v kolesarstvu. Bugno je zares poskrbel za podvig, kajti letos se na dosedanjih dirkah ni ravno izkazal in tudi sam je priznal, da je bila nedeljska zmaga v Benidromu tudi zanj nemajhno »presenečenje«.

Italijanski as pa je odlično taktično izpeljal to tekmo. Pustil je, da so se favoriti prej izčrpali v raznih begih in zasledovanjih, priključil se je vodilni skupinici (pri tem pa mu je zelo pomagal Perini) in nato v končnem sprintu premočno zmagal pred Francozom Jalabertom, ki bi mu edini lahko ogrozil zmago, ter Rusom Koničevom.

Španski navijači so seveda veliko pričakovali od svojega asa, glavnega protagonista letošnje kolesarske sezone Miguela Induraina. Baskovski as je sicer privozil na cilj s skupinico vodilnih, v končnem sprintu pa je moral priznati premoč boljših sprinterjev in se je moral zadovoljiti s 6. mestom.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Gianni Bugno (It), ki je prevozil 261,600 km v 6.34"28" s povprečno hitrostjo 39,790 km na uro; 2. Jalabert (Fr); 3. Koničev (Rus); 4. Rominger (Švi); 5. Rooks (Niz); 6. Indurain (Šp); 7. Ugrumov (Litva); 8. Leblanc (Fr); 9. Roosen (Bel); 10. Bernard (Fr); 11. Heppner (Nem); 12. Echave (Šp); 13. Claveyrolat (Fr); 14. Bölts (Nem); 15. Bruyneel (Bel); 16. Perini (It).

Na sliki AP: Italijan Gianni Bugno na zmagovalnem odru.

V nedeljo v 2. kolu italijanske nogometne C lige

Pravi »show« Triestine

TRIESTINA - ALESSANDRIA 5:3 (1:1)

STRELCI: Labardi iz enajstmetrovke v 32. min.; Maddè v 48. min.; Bressi v 53. min.; Mezzini v 68. min.; Labardi v 75. min.; Banchelli v 85. min.; Gargioni v 90. min.

TRIESTINA: Facciolo, Tangorra, Milanese, Conca, Cossaro (od 77. min. Torracchi), Arrigoni, Marino (od 20. min. Bressi), Danelutti, mezzini, Terracciano, Labardi.

ALESSANDRIA: Battistini, Bonadei, Maddè, Caricari (od 46. min. Mezzetti), Tonini, Maurino, Zanuttig, Sabato, Seriola, Didonè (od 87. min. Gargioni), Banchelli.

SODNIK: Branzoni iz Pavie. RDEČI KARTON: Seriola v 70. min.; RUMENI KRATONI: Conca, Sabato in Zanuttig. GLEDALCEV: 10.000.

Triestina je na najboljši način začela svoje nastope pred domačim občinstvom. Pred številno publiko (doslej je šlo v prodajao več kot 8.000 abonmajev) so Tržačani poskrbeli za tako nogometno predstavo, kakršnih že dolgo ne pomnimo na tržaškem stadionu. Domače zmage, in to kar s petimi zadetki ne pomnimo v zadnjih desetih letih. Takrat je Triestina, ki jo je vodil trener Buffoni, po zmagi na tujem v prvem kolu, v drugem kolu pregazila svojega tedanjega nasprotnika s 5:1. Ob koncu pa je ekipa premočno napredovala v višjo ligo.

Tržaški navijači si seveda nadejajo, da bi se to ponovilo tudi letos. Triestina je v nedeljo predvajala izredno spektakularno igro v napadu, kjer so Labardi, Mezzini in Dressi bili nerešljiva uganka za povprečno obrambo gostov.

V prvem polčasu so gostje sicer zdržali hitri tempo igre domačinov in so v končnici polčasa izenačili zadetek, ki ga je iz 11-metrovke dosegel Labardi.

V začetku drugega polčasa je Triestina pritisnila na plin in v dvajsetih minutah postavila rezultat na

varno z dvema goloma Mezzinija in z golom odličnega Dressija. Alessandria, ki je sicer ostala z igralcem manj, je izkoristila padec koncentracije v tržaški obrambi in dosegla dva zadetka.

Če dodamo, da je Triestina poleg zadetkov, imela še nekaj dobrih priložnosti in zadela prečko, potem si za igro zasluži vsekakor dobro oceno. Zakrblja pa igra v obrambi, kjer čaka trenerja Perottija še veliko dela.

IGOR PAVLETIČ

IZIDI 2. KOLA: Arezzo - Vis Pesaro 0:1; Carpi - Massese 1:1; Carrarese - Como 0:0; Palazzolo - Siena 0:1; Pro Sesto - Empoli 0:1; Ravenna - Chievo 1:2; Sambenedettese - Leffe 1:0; TRIESTINA - Alessandria 5:3; Vicenza - Spezia 3:0.

LESTVICA: TRIESTINA in Sambenedettese 4; Vicenza, Carrarese, Carpi, Empoli, Massese in Siena 3; Vis Pesaro in Chievo 2; Ravenna, Palazzolo, Como, Pro Sesto, Alessandria in Spezia 1; Arezzo in Leffe 0.

PRIHODNJE KOLO (13.9.): Alessandria - Sambenedettese; Carpi - Pro Sesto; Empoli - Chievo; Leffe - Palazzolo; Massese - Vicenza; Siena - Ravenna; Spezia - Como; TRIESTINA - Arezzo; Vis pesaro - Carrarese.

V nedeljo v italijanski nogometni A ligi

Videmčani pričeli z lepim podvigom

UDINESE - INTER 2:1 (1:1)

STRELCI: Balbo v 25. min.; Schillaci iz enajstmetrovke v 31. min.; Rossito v 86. min.

UDINESE: Giuliani, Pellegrini, Orlando, Sensini, Calori, Mandorlini, Mattei (od 67. min. Rossito), Manicone, Balbo, Kozminski (od 81. min. Marcuz), Branca.

INTER: Zenga, Bergomi, De Agostini, Berti, Ferri, Battistini, Bianchi, Šalimov, Shillaci, Sammer (od 61. min. Paganin), Pančev (od 81. min. Fontolan).

SODNIK: Beschin iz Legnaga. GLEDALCEV: 30.000. RDEČI KARTON: Bergomi v 57. min. RUMENI KARTON: Mandorlini, Branca in Balbo.

VIDEM — Videmski provligaš je startal v novos prvenstveno sezono s pravim podvigom: doma je namreč povsem zaslužno odpravil ekipo Interja, ki je dopotovala v Videm z resnim namenom, da osvoji vsaj točko. Bigonovi varovanci pa so s požrtvovalno igro povsem onemogočili renomirane goste in tudi zaslužno zmagali.

IZIDI 1. KOLA: Atalanta - Parma 2:1; Cagliari - Juventus 0:0; Fiorentina - Genoa 1:1; Milan - Foggia 1:0; Napoli - Brescia 0:0; Roma - Pescara 0:1; Sampdoria - Lazio 3:3; Torino - Ancona 4:1; UDINESE - Inter 2:1.

LESTVICA: Torino, Atalanta, UDINESE, Pescara in Milan 2; Lazio, Sampdoria, Genoa, Fiorentina, Brescia, Juventus, Cagliari in Napoli 1; Inter, Parma, Foggia, Roma in Ancona 0.

PRIHODNJE KOLO (13.9.): Ancona - Sampdoria; Brescia - Torino; Foggia - Napoli; Genoa - Roma; Inter - Cagliari; Juventus - Atalanta; Lazio - Fiorentina; Parma - UDINESE; Pescara - Milan.

Italijanska B liga: Cesena v velikem slogu

1. KOLO: Ascoli - Modena 3:0; Bologna - Venezia 0:0; Cesena - Cremonese 4:1; Andria - Lucchese 1:1; Monza - Bari 1:0; Padova - Cosenza 0:0; Piacenza - Lecce 4:0; Reggiana - Verona 0:0; Taranto - Pisa 0:0; Ternana - Spal 1:1.

LESTVICA: Piacenza, Cesena, Ascoli in Monza 2; Lucchese, Spal, Andria, Ternana, Cosenza, Pisa, Venezia, Verona, Bologna, Padova, Reggiana in Taranto 1; Bari, Cremonese, Modena in Lecce 0.

PRIHODNJE KOLO (13.9.): Bari - Reggiana; Cosenza - Andria; Cremonese - Padova; Lecce - Ternana; Lucchese - Bologna; Modena - Taranto; Pisa - Piacenza; Spal - Ascoli; Venezia - Cesena; Verona - Monza.

Na atletskem mitingu v Rietiju

Alžirec Morceli sijajen - 3'28"86

Alžirec Morceli

RIETI — Prav na zadnjem večjem atletskem mitingu v Rietiju je 22-letni Alžirec Nuredine Morceli, ki je na olimpijskih igrah v Barceloni osvojil 7. mesto, je postavil nov svetovni rekord na 1.500 m s časom 3'28"86. Že prejšnji svetovni rekord Marokanca Saida Aouite 3'29"46 iz leta 1985 je bil težko »ponovljiv«, z nedeljsko znamko pa se je Morceli gotovo vpisal v anale tega teka.

nedeljski miting v Rietiju pa je navrgel nekaj zelo dobrih rezultatov. Sergej Bubka je sicer zmagal v skoku s palico (5,90 m), ni pa uspel izboljšati novega svetovnega rekorda na višini 6,13 m, čeprav mu je nov podvig le za las spodletel.

Rusinja Privalova je spet premagala Američanko Torrencejevo na 100 m z novim evropskim rekordom 10"81, toda rekord ni veljaven zaradi premočnega vetra. Odličen je bil tudi Kenijec Kiptanui, ki sicer ni izboljšal svojega rekorda na 3.000 m zapreke, dosegel pa je drugi najboljši v zgodovini tega teka z 8'05"25.

V 4. kolu prve slovenske nogometne lige doma proti SCT Olimpiji

Koprčani zaslužno osvojili točko

Nogometaši Olimpije, ki bodo 16. t.m. igrali v Milanu, so v četrtem kolu SNL izgubili prvo točko. Godilo se je v Kopru, kjer je bilo po golih Triparja in Djuranoviča že po štirih minutah 1:1 (in tako je tudi ostalo). Olimpija ima zdaj 7 točk, ob njej pa je nepričakovano lendavska Nafta, ki se je v prejšnjem prvenstvu komaj rešila odhoda iz lige.

Tekma na Bonifiki je bila prav spektakularna, Koprčani so prekosili sami sebe in Olimpiji povzročali kar precej preglavic. A le do finisha, v katerem je prevladovalo ljubljansko moštvo, ki pa tudi z remijem ni bilo ravno razočarano. Po moči nasprotnikov bi za derbi lahko razglasili tekmo Slovan - Izola, ki so jo z 1:0 dobili Izolani. Ljubljanski Slovan je tako ostal na zadnjem mestu in je še edini brez zmage, seveda pa po kakovosti sodi veliko mest navzgor. Slovan je tudi z Izolo igral zelo solidno in očitno prevladoval v igri, Izolani pa so se omejili le na nasprotna napade. Po enem izmed prekrškov pa je za blestel mladi Gregorič, ki je s prostega strela s kakih 25 metrov presenetil domačega vratarja. Marjonovo moštvo je nato vzdržalo do konca in z zmago vsaj nekoliko popravilo slab vtis s štarta.

Izredno odmevna je bila tudi tekma v Murski Soboti, kjer je pri Muri gostovalo Oblakovo Naklo. Gostje so nekako tako kot Izolani vzdržali vse pritiske domačih, po napaki domače obrambe pa je mladi Marušič dosegel gol odločitve. Mura je tako kljub dveh zmagam v gosteh zdrsnila na lestevici navzdol, kot vse kaže pa bosta jeseni še najresnejša tekmeča Olimpije Ljubljana in Maribor, spomladi - ko bodo rešili probleme v zvezi z nastopi doma - pa bi se utegnili vključiti še igralci Izole, Mure in Naklega.

V derbiju z repa lestvice so Goričani po hudem boju premagali Potrošnika z golom Kanalca in po lepi akciji Vuliča. Goričane je po odstopu trenerja Persiča vodil vratar Zupan, trajnejšo rešitev pa naj bi našli v prihodnjih dneh. Goriški igralci odganjajo tudi upravo, ki ji ni uspelo najti boljšega sponzorja. Tako rekoč vsi problemi Goričanov pa so povezani z denarjem. Med zanimivejšimi tekami kaže omeniti še savinjski derbi v Velenju, v katerem so Velenjčani z 2:0 premagali Celjane. Rudarji so po katastrofi z Olimpijo nanizali tri zmage in so tik pod vrhom, medtem ko je bolj ali manj že jasno, da v Celju nogometnega preporoda tudi letos ne bo.

V soboto je za Bežigradom že na sporedu prvi veliki derbi med Olimpijo in Mariborom, ki pa tokrat najbrž ne bo tako odmeven. Zdi se, da je Olimpija veliko premočna za vijoličaste, na drugi strani pa sta pred obema najboljšima tudi veliki evropski tekmi prihodnje sredo - Olimpija v Milanu in Maribor doma z madridskim Athleticom.

IZIDI 4. KOLA: Nafta - Železničar 3:0 (2:0), Steklar - Zagorje Elektroelement 0:0, Mura - Živila Naklo 0:1 (0:1), Rudar - Publikum 2:0 (1:0), Slovan Mavrica - Belvedur Izola 0:1 (0:1), Ljubljana - Svoboda 2:1 (0:1), Koper - SCT Olimpija 1:1 (1:1), Maribor Branik - Studio D 1:0 (0:0), SAOP Gorica - Potrošnik 1:0 (1:0).

LESTVICA: Olimpija in Nafta 7, Maribor, Rudar, Ljubljana 6, Naklo, Mura, Zagorje, Koper 5, Izola 4, Studio D, Publikum, Steklar, Gorica 3, Svoboda 2, Železničar, Potrošnik 1, Slovan 0.

PRIHODNJE KOLO (13. t.m.): Potrošnik - Nafta, Studio D - Gorica, Olimpija - Maribor, Svoboda - Koper, Izola - Ljubljana, Publikum - Slovan, Naklo - Rudar, Zagorje - Mura, Železničar - Steklar.

Na zadnji motociklistični tekmi za SP v Kyalamiju

Slavje Italijana Gramignija

KYALAMI (JUŽNA AFRIKA) — Po Cadalori je še en italijanski pilot posegel po letošnjem naslova svetovnega prvaka v motociklizmu. Gre za 23-letnega Alessandra Gramignija, ki je na pisti v Kyalamiju sicer osvojil 3. mesto, prislужil pa si je naslov svetovnega prvaka.

V drugih kategorijah naj omenimo velik uspeh italijanske aprilie do 250 ccm, medtem ko je v politrskem razredu slavil Američan Kocinski.

VRSTNI RED

DO 125 CCM: 1. martinez (Šp) honda; 2. Giro (Šp) aprilie; 3. Gra-

migni (It) aprilie. KONČNA LESTVICA ZA SP: 1. Gramigni 134; 2. Gresini (It) 118; 3. Waldman (Nem) 112.

DO 250 CCM: 1. Biaggi; 2. Reggiani; 3. Chili (vsi It) vsi aprilie. KONČNA LESTVICA ZA SP: 1. Cadalora (It) 203; 2. Reggiani (It) 159; 3. Chili (It) 119.

DO 500 CCM: 1. Kocinski (ZDA) yamaha; 2. Gardner (Avstral) honda; 3. Rainey (ZDA) yamaha. KONČNA LESTVICA ZA SP: 1. Rainey 140; 2. Doohan (Avstral) 136; 3. Kocinski 102.

totip

1. —	1. Incredibile Dj	X
	2. Crown's Invit	1
2. —	1. Somollison	1
	2. Sea Cove	2
3. —	1. Idi Amin Dada	X
	2. Magic Bi	2
4. —	1. Lak Dechiari	X
	2. Lama Mp	2
5. —	1. Go Alone	X
	2. Thiene	1
6. —	1. Adolphe Pegoud	2
	2. Grande Slam	2

KVOTE

12 (16 dobitnikov)	41.735.000 lir
11 (607 dobitnikov)	1.085.000 lir
10 (6.267 dobitnikov)	102.000 lir

PRIHODNJI STOLPEC (13.9.): Ancona - Sampdoria; Brescia - Torino; Foggia - Napoli; Genoa - Roma; Inter - Cagliari; Juventus - Atalanta; Lazio - Fiorentina; Parma - Udinese; Pescara - Milan; Lucchese - Bologna; Spal - Ascoli; Siena - Ravenna; Reggina - Palermo.

totocalcio

Atalanta - Parma	1
Cagliari - Juventus	X
Fiorentina - Genoa	X
Milan - Foggia	1
Napoli - Brescia	X
Roma - Pescara	X
Sampdoria - Lazio	2
Torino - Ancona	1
Udinese - Inter	1
Cesena - Cremonese	1
Monza - Bari	1
Reggina - Verona	X
Taranto - Pisa	X

KVOTE

13 (38 dobitnikov)	289.514.000 lir
12 (846 dobitnikov)	13.004.000 lir

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povišek 20%; mali oglaš 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

torek, 8. septembra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZIT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ob 62-letnici usmrtitve Bidovca, Marušiča, Valenčiča in Miloša Uspel pohod Bazoviški junaki

V nedeljo jutraj je v okviru proslav ob 62-letnici ustrelitve Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča planinski odsek SZ Sloga priredil svoj tradicionalni pohod Bazoviški junaki, ki je bil letos na sporedu enajstič.

Lepo, sončno vreme, je jutraj v Bazovico privabilo kar 117 ljubiteljev hoje, ki so se najprej podali proti vasi Jezero, nato po obronkih doline Glinščice v Drago ter po delu planinske vertikale do Peska. Pot jih je nato vodila preko Gročane na vrh hriba Kokoš, kjer so si nekoliko oddahnili in uživali ob lepem razgledu, nato pa so se vsi skupaj spustili do strelišča in se udeležili osrednje komemoracije ob obletnici ustrelitve bazoviških junakov.

Pohod je kajpak netekmovalnega značaja, kljub temu pa je zveste udeležence čakala nagrada. Za prvi pohod so poleg izkaznice vsi prejeli značke odbora za proslavo bazoviških žrtev, SZ Sloga pa kot organizator podeljuje bronasto značko za dvakrat opravljeni pohod, srebrno za trikrat, zlato pa vsem, ki so se pohoda udeležili šestkrat. Najzvestejšim gre še posebno priznanje za deseto udeležbo, ki so ga bili letos deležni štirje planinci. Že prihodnje leto se bo njihovo število močno povečalo, saj je letos precej udeležencev bilo na pohodu devetih. Tudi tokrat se je Sloginega pohoda udeležilo lepo število planincev iz sežanskega, bistrškega in koprškega področja, ki so se potem v veseli družbi zadržali z bazovskimi prijatelji do večera.

Športnih prireditev, ki jih SZ Sloga prireja v počastitev spomina bazoviških junakov, s tem pohodom še ni konec, saj bo že v soboto in nedeljo na Opčinah mednarodni ženski odbojarski turnir za prehodni Pokal bazoviških žrtev. (Inka)

Na zgornji sliki udeleženci med pohodom, na spodnji pa ob prihodu na bazoviško gmajno.

Italijanski pokal v ski rolkah v Bassanu Člani Mladine Resco ubranili skupno 1. mesto med mladinci

BASSANO DEL GRAPPA — Tudi po 9. in obnem predzadnji tekmi za italijanski pokal v ski rolkah je Mladina Resco v mladinski kategoriji ubranila prvo mesto na skupni lestvici (na preizkušnji v Bassanu je bila sicer druga), medtem ko je v članski konkurenci potrdila 7. mesto.

Proga v Bassanu je bila v reber, višinska razlika za odrasle pa je na 10,5 km bila kar 620 m. Med posameznimi člani Mladine Resco sta se zlasti odrezali Mateja in Jelka Bogatec, ki nastopata med začetnicami. Mateja si je obenem tudi matematično zagotovila končno prvo mesto v svoji kategoriji.

Pri začetnikih so zastopniki našega društva opravili normalen nastop, saj v reber niso posebno močni, ker nimajo primernih terenov za trening. Vsekakor Janu Prinčiču ne bi smelo uiti 2. ali 3. končno mesto. V kategoriji najmlajših pa David Bogatec, kandidat za 2. mesto na končni razvrstitvi, ni posebnost blestel, soliden pa je bil Tibor Drasič. Pri kadetih je bil nastop naših poprečen, tudi zaradi pomanjkanja treninga.

Zadnji nastop za letošnjo izvedbo italijanskega pokala bo v soboto v Veroni, kjer bo tudi nagrajevanje.

REZULTATI

ZAČETNICE (1 KM): 1. Mateja Bogatec 5'50"; 2. Jelka Bogatec (obe Mladina Resco) 6'15"; 3. Martina Rigoni (Bassano) 6'25"; 6. Ivana Sullini (Mladina Resco) 8'24".

NAJMLAJŠE (2,5 km): 1. Anna Rosa (Barzio Valsassina) 16'09"4; 9. Linda Grattoni 21'39"; 11. Monica Didoné (obe Mladina Resco) 24'09"8.

ZAČETNIKI (1 KM): 1. Simone Antoniol (Sovramonte Sportful) 5'03"; 4. Jan Prinčič 5'31"; 7. Edoardo di Felice 6'29"; 8. Jaro Košuta (vsi Mladina Resco) 6'41".

NAJMLAJŠI (2,5 KM): 1. Roberto Sighele (Unicars) 14'43"; 5. David Bogatec 16'28"3; 6. Tibor Drasič 17'37"9; 9. Mitja Tretjak 18'02"9; 11. Mitja Košuta 19'57"3; 12. Daniel Tence 20'47"; 13. Črtomir Kobau (vsi Mladina Resco) 21'33"2.

KADETI (5 KM): 1. Stefano Corti (Lissone) 21'16"; 12. Erik Tence 24'41"1; 16. Mauro Nadlišek (oba Mladina Resco) 28'07"9.

ČLANI (10,7 KM): 1. Antonio Dal Sasso (Foresta) 35'00"1; 22. Ivan Vizutti 50'53"5; 23. Rajko Žečević (oba Mladina Resco) 54'28"6.

AMATERJI (10,7 KM): 1. Giuseppe Darin Pister (Castionese) 38'24"1; 22. Andrea Beltramini (Mladina Resco) 54'36"4.

VETERANI (10,7 KM): 1. Luigi Petris (Appiano) 39'20"9; 9. Renato Grattoni 50'40"6; 12. Boris Bogatec 55'47"1; 14. Roberto Didone (Mladina Resco) 58'18"4.

DRUŠTVENA LESTVICA: 1. CS Bassano 926 točk; 2. Mladina Resco 540; 3. GS Sav Superm. Berico 437; 4. Pol. Sovramonte Sportful 393; 5. GS Vera da Pozzo Caltrano 390, sledi še 20 društev.

Jutri v prijateljski tekmi

Jadran TKB proti Saratogi

V okviru priprav na skorajšnji začetek košarkarske B lige bo Jadran TKB igral jutri ob 19.30 proti moštvu ameriške ladje Saratoga, ki se te dni mudi v Tržaškem zalivu. Tekma bo v telovadnici Doma pristaniških delavcev pri Briščkih.

Glede na dejstvo, da je na Saratogi več kot 5.000 mornarjev, je med le-timi seveda tudi več močnih košarkarjev, saj ne gre pozabiti, da je prav ZDA domovina basketu.

Naj omenimo še, da so pri SZ Jadran včeraj prejeli letošnji uradni razpored tekem. Prvo srečanje bo tako Jadran TKB igral v Faenzi proti domačemu moštvu v soboto, 26. t.m. ob 21. uri. V drugem kolu pa bodo jadranovci igrali doma v nedeljo, 4.10., ob 18. uri v tržaški športni palači.

obvestila

ŠD KONTOVEL SEKCIJA MINIBASKET

sporoča, da je vadba minibasketa na odprtem igrišču Kontovela (v primeru slabega vremena v telovadnici) vsak dan od 17.00 do 18.00 za letnike 1983/84/85 in od 18.00 do 19.00 za letnike 1982/81/80 ter ob ponedeljkih, sredi v petkih za letnika 1986/87 od 16.00 do 17.00.

PLAVALNI KLUB BOR organizira od oktobra do maja v bazenu pri Alturi vadbo v plavanju za neplavalce, plavalce in tekmovalce. Vpisovanje od 14. septembra dalje od 18. do 20. ure po telefonu na št. 51377.

NK BOR obvešča, da bo sestanek s starši in z otroki letnikov 1983/84/85 (kategorija cicibanji), ki se ukvarjajo z nogometom, v četrtek, 10. t.m. ob 17.30 v Borovem športnem centru v Trstu. Vabljeni!

KK BOR - MINIBASKET obvešča, da se v torek, 15. t.m., pričenejo treningi za začetnike, in sicer za letnike od '80 do '86. Treningi bodo dvakrat na teden, v torkih in petkih, od 15. do 17. ure, na stadionu 1. maj. Predviden je prevoz z društvenim kombijem. VPISOVANJE: direktno na igrišču, ali pa na tel. 361476 (Corbatti).

ŠD POLET KOTALKARSKA SEKCIJA obvešča, da bo pričetek začetniškega kotalkarskega tečaja danes, 8. t.m. ob 16. uri na Poletovem kotalkališču (na Pikellcu). Tel. 211758.

ŠD POLET KOŠARKARSKA SEKCIJA

sporoča, da se je pričel tečaj minibasketa za fantke in deklice, ki so rojeni v letih od 1981 do 1986. Vadba je vsak dan na odprtem igrišču Prosvetnega doma na Opčinah (v primeru slabega vremena v telovadnici Pristaniških delavcev pri Briščkih), kot sledi: od 14.45 do 15.45 za letnike 1986/85/84 in od 15.45 do 16.45 za letnike 1981/82/83. Tečaj vodi Andrej Vremec. Za vse informacije se lahko obrnete na Poletov sedež v Prosvetnem domu na Opčinah vsak dan, razen nedelje, od 10.30 do 13.00 (tel. 213403).

SK BRDINA vabi na 1. kraški bike slalom, ki bo 13. t.m. v Repnu pri nogometnem igrišču s pričetkom ob 10. uri. Za informacije tel. na št. 212859 in 299573.

Medtem ko sta Vesna in Kras zmagala v tekmah za deželni nogometni pokal Primorje (italijanski pokal) se je rešilo pred koncem

Nogometni turnir bratov Husu

Primorje v finalu Drevi Vesna - Kras

V sinočnji prvi polfinalni tekmi nogometnega turnirja bratov Husu je Primorje s 4:1 po streljanju 11-metrov premagalo S. Marco (po regularnem delu je bil namreč izid 0:0). Drugi polfinale bo drevi ob 20.30, in sicer med Vesno in Krasom. Slednji je v soboto v zadnji kvalifikacijski tekmi odpravil Zarjo.

ZARJA - KRAS 1:2 (1:2)

STRELCI: v 33' La Calamita, v 43' Božič, v 45' Zlatič.

ZARJA: Kočevar, Donaggio, S. Štrukelj, Zlatič, Fonda, Kalc, Antonič, Vrše (v 46' Jurinčič), Tognetti, De Micheli.

KRAS: Caputo, Škabar, Castro, Šuc, Vitranj, Norbedo, Pitacco (v 46' Prašelj), La Calamita, Rotta, Lepore, Božič.

Za edino presenečenje prvega dela turnirja je v soboto poskrbel Kras, ki je premagal Zarjo. Varovanci trenerja Colavecchie so namreč uspešno izkoristili napake nasprotnikov in se nato precej urejeno branili. V 16. minuti je La Calamita z odličnega položaja poslal žogo čez prečko, a v 33. minuti se je znova sam predstavil pred Kočevarja in ga tokrat brez težav premagal. Bazovci so skušali takoj reagirati, a so imeli v napadu težave, tako da je bil najbolj nevaren vezni igralec Tognetti, ki je v 42. minuti po lepi osebni akciji celo zadel vratnico. Že minuto kasneje je Božič na nasprotni strani podvojil s strelom ob kazenskem prostoru, ko se je Kočevarju žoga izmuznila iz rok. V zadnji minuti polčasa je Zarja zmanjšala razliko po zaslugi Zlatiča. V 2. polčasu so Bazovci vztrajno napadali, niso pa resneje ogrozili Krasovih vrat. (Š.M.)

PRIMORJE - COSTALUNGA 1:1 (0:0)

STRELCA: v 47' Bellotto, v 78' M. Štoka.

PRIMORJE: Babich, Luxa (v 70' Saroč), Milani (v 63' Digovich), M. Štoka, Trampuž, Savarin, De Marco, Miclaucich, P. Štoka, Auber, Antoni.

COSTALUNGA: Romano, Messina, Grimaldi, Bellotto, Chermac, Gandolfo, Marchesi (v 65' Montestella), Pelaschier, Bagatin (v 72' Bracco), Gattinoni, Baici.

V prvi tekmi za italijanski pokal je Primorje (na sliki D. Križmančiča) risču izenačilo s tržaško Costalungo, s katero bo sicer tudi nastopalo v B skupini v prvenstvu. Gostje so sicer že od vsega začetka pokazali bolj hitro in prodornejšo igro, medtem ko so domačini igrali zelo predvidljivo in tako olajšali delo nasprotnim branilcem. V 1. polčasu je Costalunga izvedla nekaj strelav na vrata, a je bil Babich vedno na mestu. Prosečani so imeli na razpolago le proste strele ob kazenskem prostoru, vendar jih niso izkoristili.

Do preobrata je prišlo v 2. polčasu. Gostje so takoj povedli, le nekaj minut zatem pa so tudi ostali z igralcem manj zaradi izključitve napadalca Baicija. Primorje je zatem bilo v terenski premoči in je izvedlo nekaj prodornejših akcij na krilih, saj je bilo zaradi slabega dneva napadalcev v težavah v bližini kazenskega prostora. Izenačilo je 12 minut pred koncem, ko je Štoka preusmeril žogo v mrežo po kotu Auberja. Prosečani bi lahko še nekoliko tvegali, a je neodločen izid očitno zadovoljil oboje ekipam. Prihodnjo nedeljo bo Primorje gostovalo pri San Sergio. (Š.M.)

DEŽELNI POKAL

VESNA - FINCANTIERI 5:0 (2:0)

STRELCI: Naldi v 17', Sigur v 28' in 86', Malusà v 65', Kostnapfel v 84'.

VESNA: Zemanek, Sedmak, Vlach (Kostnapfel), Škabar, Malusà, Leonardi, Kriscjak, Nonis, Candotti, Naldi, Sigur.

Kriška Vesna je odlično začela novo sezono, saj je v tekmi za deželni pokal

visoko premagala Fincantieri, ki bo letos nastopal v 2. amaterski ligi. Kljub odsotnosti treh standardnih igralcev niso Križani imeli večjih težav, saj so od prve minute dalje imeli terensko premoč. Do prve resne priložnosti pa je prišlo šele v 15. minuti, ko se je Kriscjak znašel sam pred vratarjem in neverjetno streljal mimo vratnice. Par minut kasneje pa je Vesna le povedla za neustavljivim Naldijem, ki pri štiridesetih letih je še vedno v dobri formi. Po prejetem zadetku so tudi gostje pokazali zobe, Caiffa pa je s silovitim strelom izven kazenskega prostora zadel prečko. Akcije pa ni bilo konec in Nonis se je moral rešiti celo na gol črti. Križani so nato gostom »zaprl« vse dohode in začeli odločno pritiskati v napadu, tako da se je igra razvijala na drugi polovici igrišča. Drugi zadetek je padel po lepi potezi med Sedmakom in Candottijem, ko je žoga prišla do Sigura, ki je z glavo zatresel mrežo.

V 2. polčasu se ritem igre ni spremenil, tako da so Križani dosegli še tri zadetke. Najprej je do gola prišel Malusà z močnim strelom izven kazenskega prostora, nato pa sta vratarja premagala še Kostnapfel in Sigur. Kriški navijači so bili ob koncu tekme prav gotovo zadovoljni, saj so videli svojo ekipo v res dobri formi.

V drugi tekmi te skupine je S. Marco z 2:1 (1:0) premagal CGS. (S.K.)

KRAS - LELIO TEAM 3:2 (1:0)

STRELCI: Ligato v 32' (avtogol), Toffoli v 56', Volo v 66', Palumbo v 67' (11-metrovka), Božič v 69'.

KRAS: Caputo, Gregoretti (v 67' Massai), Tul, Castro, Di Trani, Padovan, Rotta, Lepore, Palumbo, Di Tacco, Božič.

V drugi tekmi skupine so Campanelle Prisco z 8:0 (2:0) odpravile Opicino.

Na memorialu T. Ferfolja v Sovodnjah

S. Lorenzo presenetil

V okviru praznika, ki ga je priredilo športno društvo Sovodnje, je bil v soboto in nedeljo na nogometnem igrišču v Sovodnjah Memorial Toni Ferfolja. Turnir je nekoliko presenetljivo osvojil San Lorenzo, ki je lani izpadel iz 2. amaterske lige. V finalu so igralci iz Šlovrenca premagali Sagrado, še prej pa so presenetili domačine, ki so se po zmagi proti doberdobski Mladosti moral zadovoljiti s 3. mestom.

POLFINALE: Sagrado - Mladost 4:0; San Lorenzo - Sovodnje 2:1; FINALE ZA 3. MESTO: Sovodnje - Mladost 6:0; FINALE ZA 1. MESTO: San Lorenzo - Sagrado 2:1. (mal)

